

Ustanovljene so TOZD

Tovarna avtopnevmatike, TAP
Tovarna tehničnih izdelkov, TTI
Vzdrževanje, energetika, transport, VET
Zunanja organizacija prodaje, ZOP in
samoupravna delovna skupnost
Organizacija skupnih služb

Sava, 5. oktobra

Danes dopoldan so bili končani najobširnejši razgovori vseh delavcev v Savi. Doslej gotovo še nobeni predlogi niso bili tako obširni, tako temeljito predebatirani na vseh nivojih, formalnih in neformalnih skupinah, v družbeno političnih organizacijah in organih upravljanja ter samoupravljanja. Razpravljali in odločali smo o ustanovitvi temeljnih organizacij združenega dela ter samoupravne delovne skupnosti v skupnih službah. Praktično je nemogoče — tudi samo povzeti — številna mnenja, predloge in pripombe, kar je bilo izrečeno na sestankih delovnih skupin in zborov delavcev. Velika večina delavcev je pa v celoti sprejela predloge delovne skupine za izdelavo analize pogojev za organiziranje temeljnih organizacij združenega dela.

V nadaljevanju poročamo s kolikšnim odstotkom ste se odločili v posameznih skupinah, sklepe o ustanovitvi TOZD in SDS ter informacijo o možnostih za organiziranje še več temeljnih organizacij v okviru skupnosti TOZD.

Sklep o ustanovitvi temeljne organizacije združenega dela

1. Delavci Industrije gumijskih, usnjenih in kemičnih izdelkov »Sava« Kranj, ki delajo na področju prodaje na drobno in debelo, se organizirajo kot temeljna organizacija združenega dela v sestavi iste delovne organizacije.

2. Temeljna organizacija združenega dela bo poslovala pod imenom »ZUNANJA ORGANIZACIJA PRODAJE«.

3. Sedež temeljne organizacije združenega dela je v Kranju, Gregorčičeva 10.

4. Temeljna organizacija združenega dela je pravna oseba, zaradi racionalnejšega poslovanja prenaša na delovno organizacijo izvrševanje naslednjih poslovnih funkcij:

— posle blagovnega prometa na področju nabave sredstev za delo,

— opravljanje kreditnih poslov.

5. Temeljna organizacija združenega dela je odgovorna za prevzete obveznosti z vsemi svojimi sredstvi.

Za obveznosti delovne organizacije odgovarja temeljna organizacija solidarno.

Za obveznosti drugih temeljnih organizacij združenega dela, je temeljna organizacija združenega dela odgovorna subsidiarno v sorazmerju s svojimi sredstvi.

6. V okviru poslovnega predmeta delovne organizacije bo opravljala temeljna organizacija združenega dela sledeče dejavnosti:

— blagovni promet z blagom proizvodnje temeljnih organizacij združenega dela v sestavi delovne organizacije in blagom drugih proizvajalcev, ki dopolnjujejo asortiment blaga delovne organizacije,

— zunanje trgovski promet, izvoz in uvoz za sebe in za druge.

7. Temeljno organizacijo združenega dela zastopa Filip Majcen, dipl. ing. Pooblaščen je za podpisovanje vseh zadev iz tekočega poslovanja temeljne organizacije združenega dela, razen pogodb o

nabavi sredstev za delo. Pooblaščen je, da sopolpisuje kreditne pogodbe, kakor tudi za podpis priglasitve predznanambe sklepa o organiziranju temeljne organizacije združenega dela.

8. S tem sklepom se takoj seznanijo ostale temeljne organizacije združenega dela.

9. Delavci novo ustanovljene temeljne organizacije združenega dela ugotavljajo, da delavci, ki so se organizirali v drugo TOZD ne kršijo njihovih interesov in da prav tako izpolnjujejo vse pogoje, da se organizirajo v svoje temeljne organizacije združenega dela.

Sklep o ustanovitvi temeljne organizacije združenega dela

1. Delavci Industrije gumijskih, usnjenih in kemičnih izdelkov »Sava« Kranj, ki delajo na področju vzdrževanja, energetike in transporta, se organizirajo kot temeljna organizacija združenega dela v sestavi iste delovne organizacije.

2. Temeljna organizacija združenega dela bo poslovala pod imenom VZDRŽEVANJE, ENERGETIKA, TRANSPORT

3. Sedež temeljne organizacije združenega dela je v Kranju, Škofjeloška c. 6.

4. Temeljna organizacija združenega dela je pravna oseba, zaradi racionalnejšega poslovanja prenaša na delovno organizacijo izvrševanje naslednjih poslovnih funkcij:

— posle blagovnega prometa na področju nabave

— opravljanje kreditnih poslov.

5. Temeljna organizacija združenega dela je odgovorna za prevzete obveznosti z vsemi svojimi sredstvi.

Za obveznosti delovne organizacije odgovarja temeljna organizacija solidarno.

Za obveznosti drugih temeljnih organizacij združenega dela je temeljna organizacija združenega dela odgovorna subsidiarno v sorazmerju s svojimi sredstvi.

6. V okviru poslovnega predmeta delovne organizacije bo temeljna organizacija združenega dela opravljala sledeče dejavnosti:

- mehanično
- elektromehanično
- gradbeno-mizarsko
- energetsko
- transportno
- projektiranje energetike

7. Temeljno organizacijo združenega dela zastopa Anton Božič, dipl. ing. Pooblaščen je za podpisovanje vseh zadev iz tekočega poslovanja temeljne organizacije združenega dela, razen pogodb iz blagovnega prometa o nakupu in prodaji blaga. Pooblaščen je, da sopolpisuje kreditne pogodbe, kakor tudi, da sopolpisuje predznanambe sklepe o organiziranju temeljne organizacije združenega dela.

8. S tem sklepom se takoj seznanijo ostale temeljne organizacije združenega dela.

9. Delavci novo ustanovljene temeljne organizacije združenega dela ugotavljajo, da delavci, ki so se organizirali v drugo TOZD ne kršijo njihovih interesov in da prav tako izpolnjujejo vse pogoje, da se organizirajo v svoje temeljne organizacije združenega dela.

Sklep o ustanovitvi temeljne organizacije združenega dela

1. Delavci Industrije gumijskih, usnjenih in kemičnih izdelkov »Sava« Kranj, ki delajo na področju proizvodnje pnevmatike, se organizirajo kot temeljna organizacija združenega dela v sestavi iste delovne organizacije.

2. Temeljna organizacija združenega dela bo poslovala pod imenom: TOVARNA AVTOPNEVMATIKE »SAVA-SEMPERIT«.

3. Sedež temeljne organizacije združenega dela je v Kranju, Škofjeloška c. 6.

4. Temeljna organizacija združenega dela je pravna oseba, zaradi racionalnejšega poslovanja pre-

(Nadalj. na 2. str.)

Ustanovljene...

(Nadalj. s 1. str.)

naša na delovno organizacijo izvrševanje naslednjih poslovnih funkcij:

— posle blagovnega prometa na področju nabave

— opravljanje kreditnih poslov. 5. Temeljna organizacija združenega dela TOVARNA AVTO-PNEVMATIKE »SAVA-SEMPE-RIT« ne jamči za Savine obveznosti, ki so nastale po ustanovitvi Semperit; za obveznosti, ki jih je imela Sava pred registracijo Tovarne avtopnevmatike »Sava-Semperit«, jamči le-ta samo do višine vloženega kapitala, ki ga je Sava vložila v to temeljno organizacijo združenega dela.

6. V okviru poslovnega predmeta delovne organizacije bo opravljala temeljna organizacija združenega dela sledečo dejavnost:

— proizvodnja in prodaja pnevmatike za vse vrste motornih vozil,

— zunanjo trgovinsko dejavnost izvoza za sebe in za druge.

7. Temeljno organizacijo združenega dela zastopa Viljem Žener, dipl. ing. Pooblaščen je za podpisovanje vseh zadev iz tekočice poslovanja temeljne organizacije združenega dela ter pogodb o prodaji blaga v okviru dejavnosti temeljne organizacije združenega dela, razen pogodb o nabavi blaga. Pooblaščen je, da sopolpisuje kreditne pogodbe, kakor tudi za podpis prigrisatve predznanambe sklepa o organiziranju temeljne organizacije združenega dela.

8. S tem sklepom se takoj seznanijo ostale temeljne organizacije združenega dela.

9. Delavci novo ustanovljene temeljne organizacije združenega dela ugotavljajo, da delavci, ki so se organizirali v drugo TOZD ne kršijo njihovih interesov in da prav tako izpolnjujejo vse pogoje, da se organizirajo v svoje temeljne organizacije združenega dela.

Glasovanje za ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela in samoupravne delovne skupnosti:

	število delavcev	prisotnih na seštan.	glasovali		v % za
			ZA	PROTI VZDRŽ.	
TAP	731	548	548	—	74,96
TTI	1485	1149	1130	—	76,09
ZOP	103	94	94	—	91,26
VET	294	223	221	2	75,17
OSS					
TPO	20	13	13	—	65,00
NS	84	60	60	—	71,43
FRS	73	52	52	—	71,23
SIS	31	20	20	—	64,52
TS	122	90	89	1	72,95
MS — brez skladišč	19	13	11	2	57,89
KS	125	84	80	4	64,00

OPOMBA: pri glasovanju o ustanovitvi TOZD se šteje večinsko mnenje vseh zaposlenih — ne samo na sestanku prisotnih.

Sklep o ustanovitvi samoupravne delovne skupnosti

1. Delavci Industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj, ki delajo v kadroviski službi, nabavni službi, finančno računovodski službi, službi informacijskih sistemov, marketingu, tehnični službi in tajništvu, ugotavljajo, da ne izpolnjujejo vseh pogojev za organiziranje v temeljne organizacije združenega dela.

2. Za opravljanje združenih funkcij vseh temeljnih organizacij združenega dela v delovni organizaciji, se delavci teh služb organizirajo kot samoupravna delovna skupnost — ORGANIZACIJA SKUPNIH SLUŽB.

3. Medsebojne odnose s temeljnimi organizacijami združenega dela bo samoupravna delovna skupnost ORGANIZACIJA SKUPNIH SLUŽB uredila s pogodbo.

Delavci SDS ugotavljajo, da delavci, ki so se organizirali v drugo TOZD ne kršijo njihovih interesov in da prav tako izpolnjujejo vse pogoje, da se organizirajo v svoje temeljne organizacije združenega dela.

Možnosti za organiziranje še drugih temeljnih organizacij združenega dela

Določila ustave, še bolj pa prav zadnje razprave v našem kolektivu kažejo na možnosti, da se delavci organizirajo še v več TOZD. V razpravah je bilo poudarjeno, da so večinoma že dani le organizacijski in tehnološki pogoji za ustanavljanje, medtem ko je nemogoče v tem kratkem času urediti tudi materialne pogoje in odnose z drugimi TOZD. Sicer pa za boljše razumevanje še enkrat objavljamo informacijo o tem iz analize pogojev za organiziranje TOZD (objavljenj v informatorju št. 70):

Glede možnosti, da se organizira še več TOZD, pri čemer bi se lahko TOZD združevale tudi v skupnosti TOZD, je potrebno upoštevati predvsem finančno-materialne odnose med novoustanovljenimi TOZD znotraj take skupnosti. To pomeni, da se je potrebno prvenstveno dogovoriti o primopredajah polizdelkov in storitev ter o strukturi cen za to interno realizacijo. V največji meri vzeto zavisi od pogojev, ki bodo dani po popolni uvedbi metode obračuna po mejnih stroških, ki smo jo začeli uvajati in uporabljati po podpisu pogodbe o skupnem vlaganju s tujimi vlagatelji. Obračun po metodi mejnih stroškov, ki je že v celoti vpeljan v TOZD TAP in sedanji OSS, je še le delno vpeljan v TOZD TTI. Od januarja 1973 se v TTI zbira stroški po stroškovnih mestih, kar bo glavna osnova za izračunavanje cen za obračun znotraj ev. skupnosti TOZD. Za leto 1974 bo na osnovi letošnjih podatkov in obračunov izdelan bolj komplek-

Zbor delavcev servisne službe

Zbor delavcev

Pred letom dni smo se v Savi med prvimi odločili za ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela. Že takrat smo si bili edini, da je to šele začetek pri ustanavljanju TOZD. In res je bil. Čas in rezultati so pokazali, da so bila naša predvidevanja pravilna. Ustanavljamo naslednji dve temeljni organizaciji združenega dela in sicer EVO (energetsko vzdrževalni obrati) in ZOP (zunanja organizacija prodaje).

Prisostvoval sem zboru delavcev servisne službe, bodoče temeljne organizacije združenega dela in skušal vam bom v skrajšani obliki posredovati zapazanja.

Delovni predsednik zbora tov. JANEZ TOLAR je navzoče informiral o namenu sestanka in pripomnil, da želi, da vsi prisotni sodelujejo v razpravi, da naj se vsa neresena vprašanja obravnavajo tukaj in da bodo poznejše ugovore, pripombe ali nezadovoljstvo smatrali za neodgovorne. Ta pripomba je gotovo tudi pripomogla, da je sestanek trajal dobre tri ure.

Kot prvi govornik se je predstavil tov. FRANC VIDMAR, ki je v imenu družbenopolitičnih organizacij priporočil zboru, naj se zavestno odloči za samostojno TOZD, ker bomo le tako enkrat za vselej določili mesto servisni službi, ki ji gre. »Apeliram na vse prisotne, da sodelujete v razpravi in me dopolnite s konkretnimi pripombami in predlogi«, je dejal na koncu tov. Vidmar.

Tov. MARCIJAN ŠTEFAN je nato obrazložil predlog strokovnih služb za ustanovitev EVO. Tov. BABNIK pa je prisotne informiral o delitvi sredstev po TOZD.

Pri delitvi bodo udeležene vse TOZD, tiste, ki so že in, ki še bodo ustanovljene. Razdeljeni pa bodo tudi dolgovi (toplarna), zato je zelo pomembno, kako se bodo posamezni TOZD dogovorili med seboj. Razumljivo je, da bo TOZD EVO zaračunaval svoje delo v takšni višini, da se bo le-ta lahko razvijal in živel vzporedno z rastjo in razvojem ostalih temeljnih organizacij združenega dela. V eventualnih trenutnih težkih situacijah pa bi si TOZD med seboj pomagali reševati s premoštitvenimi krediti. Cene uslugam, ki jih bo EVO opravljal za ostale TOZD pa bodo izračunane vsako leto. Po tej obrazložitvi pa se je pričela splošna razprava.

PERNE M.: Pred časom smo s samoopovedovanjem vložili velika sredstva v izgradnjo tehnične hale in nove avtopnevmatike. Razvoj je šel naprej, vendar to ne velja za spremljajoče obrate. Zato smo bili mi prikrajšani in bomo tudi v naprej, saj je naša delavnica in strojni park več kot zastarel. Prav bi bilo, da se nam omogočijo vsaj vzdržni delovni pogoji pred ustanovitvijo TOZD ali pa se naj zapiše, da nam pri razdelitvi sredstev pripada določen odstotek več.

OVIN B.: Vse je treba zapisati, da ne bo ostalo samo pri obljubah.

BABNIK R.: Res je, da smo v preteklosti gradili načrtno, včasih

tudi na škodo nekoga tretjega. Vendar pa se je treba zavedati, da smo dali prednost tistim dejavnostim, ki so za nas življenjskega pomena. Za rast podjetja je včasih treba tudi tvegati in se zadolžiti tako zunaj podjetja, kot poiskati notranje rezerve. Zdaj ko je v pripravi samoupravni sporazum, ki bo določil vse podrobnosti v odnosih med TOZD, naj se vaši predstavniki zavzamejo, da dosežejo za vas čim bolj ugodne rešitve. Vsekakor se strinjamo, da bo morala biti solidarnost ostalih do TOZD EVO predmet posebne razprave.

KOŠNIK J.: »Skladišča imamo v barakah, garaže tudi, pred nami pa so še velike naloge okoli toplarne. Sprašujem se, ali bo to 300 zaposlenih v EVO zmoglo?«

ŠTULAR F.: Tovariša bi dopolnil samo v tem, da v obstoječi delavnici v eni izmenj dela 85 ljudi, kar je proti vsem predpisom o bi-

Razprava na zboru delavcev je bila zelo živahna. Eden od diskutantov je bil tudi tov. Štular

vanju ljudi v tako majhnem prostoru, da ne govorimo o tem, da tu tudi varimo in podobno.

BABNIK R.: Vaše delo smo sedaj obračunavali samo po dejanskih stroških, v bodoče pa boste svoje delo prodajali po dnevnih cenah, ki pa bodo drugačne od sedanjih. Z razliko prodajna cena — dejanski stroški pa boste prosto razpolagali. In tako bo vaša želja, da dobite novo delavnico, bolj perspektivna.

CIJAK I.: V razpravo naj se vključim s pripombo, da se mi ne zdi prav, da montažo novih strojev zaupamo zunanjim podjetjem, ki nimajo prakse pri delih, ki so naša posebnost. Za popravila naploh in odpravljanje njihovih napak pa smo dobri mi.

Inž. BOŽIČ: Z ustanovitvijo TOZD bomo šele prikazali strokovno in finančno naše delo. Bojazen, da bosta TAP in TTI naročala izdelke zunaj podjetja je malo verjetna, saj je delo pri nas specifično in ga obvladamo samo mi. To je pokazal že poizkus, ko je nabavna služba nabavljala oziroma iskala izdelovalca kalupov.

Dobila je ponudbe celo iz zamejstva, vendar smo bili mi najbolj ugoden ponudnik.

AMBROŽIČ M.: Vsekakor so naše izkušnje dovolj velike, da bomo konkurenčni.

OVIN B.: Prav bi bilo, da na tem mestu spregovorimo tudi o nabavi, saj le-ta šepa tako v rokih kot kvaliteti nabavljenega materiala. Če že gremo v novi TOZD, bi bilo prav, da bi za nas nabavljal človek, ki bi imel organizacijske sposobnosti in bi se spoznal na material. Od tega bo odvisen prihranek na času in materialu.

MARCIJAN Š.: To je najmanj, kar lahko zahtevate.

Se in še bi lahko pisali o razpravi, saj je bila zelo konkretna. Pomembna je ugotovitev, da so vsi prisotni razpravljali zelo odgovorno in, da so se že od vsega začetka zavedali, da bodo dobili le toliko denarja, kolikor ga bodo prigrisodali. Dokazati hočejo, da so že v preteklosti dobro vedeli, kako delajo in, da so bile govorice, ki so se občasno razširjale po tovarni o njihovi samovolji, nedelavnosti, velikih osebnih dohodkih, neutemeljene in žaljive.

V sklepnem delu razprave so se odločili za TOZD, vendar ne pod imenom EVO, ampak VET (vzdrževanje, energetika, transport). Izvolili so tudi v. d. direktorja in člane, ki bodo sodelovali pri oblikovanju samoupravnih aktov.

J. Jereb

Na rob!

Ne tako!

Pridružujem se tov. Ivanu Petriču in dodajam, da je pranje v bencinu tudi na prostem nevarno. Navedel bom nekaj primerov: Ženska je na prostem, v vedru imela bencin in prala jopico. Pri pranju je nastala statična elektrika in vžgala bencinske hlače. Jopica je zgorela, ženska pa se je opekla po rokah.

Drugi primer: Delavec je pral hlače v bencinu in iz vedra zlij bencin v lijak. Drugi delavec je prišel mimo, prižgal cigareto in v lijak odvrnil gorečo vžgalico. Nastala je močna eksplozija.

Tretji primer: Delavec je čistil tehtnico s tekstilno krpo, namočeno v acetonu. Nastal je požar in posledica so bile opekline.

Omeniti moram, da so bili v letošnjem letu opečeni trije delavci, ki so imeli opravka z vnetljivimi tekočinami. Eden od teh je bil v bolnišnici staležu šest mesecev, drugi tri mesece, tretji tri tedne. Posebno opozarjam vse delavce, ki imajo opravka z vnetljivimi tekočinami prve stopnje: proč z odprtim ognjem, pa naj bo to goreča cigareta, vžgalica, sveča ali žerjavica. Nevarna je tudi elektrika, posebno v tistih prostorih, kjer so vnetljive tekočine in električna napeljava izvedbe S (plinotesna). Posebno opozarjam, da je strogo prepovedano vnetljive tekočine zlivati v lijake, jaške ali kanalizacijo.

Opozarjam tudi, da je pranje tekstila v bencinu nevarno, ker lahko nastane statična elektrika in se vžgejo bencinski hlači.

To so napotki vsem članom kolektiva, da bi se obvarovali pred eksplozijami, požari in opeklinami.

Janez Globočnik

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem svojim sodelavkam in sodelavcem iz tovarne avtopnevmatike ter sindikalni podružnici za prelepo prejetost darilo ob odhodu v pokoj.

Vsem članom kolektiva pa želim še mnogo osebnega zadovoljstva in uspeha pri delu!

Marija Zaplotnik iz Letenc

Pripombe k osnutku ustave

Dne 26. septembra je bila za Savčane druga razprava o ustavi SFRJ, SRS in statuta občine Kranj. Tudi to pot se je razprava udeležilo približno sto delavcev. Po informacijah, ki jih je dal tov. Šifkovič, so udeleženci postavili nekaj vprašanj, Mile Milivojevič pa je prebral pismene pripombe k osnutku ustave in osnutku statuta občine Kranj.

Pripombe je pripravila — na osnovi temeljnega proučevanja obeh predlogov — skupina za obravnavo ustave in statuta.

Sodim, da so pripombe Savčanov pomemben prispevek k razpravam, saj so jih prisotni v celoti potrdili zato jih objavljamo tudi v našem glasilu. To je tretji prispevek na to temo.

J. S.

1. V poglavju »Samoupravljanje v organizacijah združenega dela« se osnutek ustave spuša v podrobno urejanje vprašanj, ki niso načelnega pomena in bi se lahko prepuščala zakonski ureditvi. Med takimi vprašanji sodijo: sprejemanje statuta TOZD (89. člen), imenovanje poslovnodnega organa (92. člen), vsebina samoupravnega sporazuma (93. člen). Predlagamo, da se ta določila črtajo iz ustave.

2. V 95. členu osnutka ustave je urejena odgovornost. V primerjavi z dosedanjimi ustavo pomeni to velik korak naprej, vendar bi bilo potrebno tako za osebo kakor tudi za materialno odgovornost razširiti temelje. V osnutku se govori le o prekoračitvi pooblastil oziroma za prekrivanje ali zavestno zavajanje. Predvsem zadnje bo v praksi verjetno precej težko dokazovati. Zato bi bilo potrebno ta člen še nekoliko dodelati in odgovornost bolj natančno definirati tako, da bi ustava sankcionirala vsa področja nevestnega poslovanja.

3. Osnutek ustave SFRJ predvideva zbor delavcev vseh delavcev temeljne organizacije združenega dela kot temeljno neposredno obliko samoupravljanja.

Ker so pristojnosti tega organa temelj vsega družbenoekonomskega sistema, je potrebno zagotoviti temu organu ne samo formalnih, temveč tudi dejanske možnosti pri formiranju odločitev.

Dosedanja razmišljanja o obsegu enega TOZD kažejo na to, da bodo

šteli v povprečju med 100 in 300 delavci. Takšen zbor delavcev pa lahko le redko ustvarjalno sodeluje pri odločitvi, pogosto pa bo onemogočeno dejansko sodelovanje delavcev pri odločitvi in bodo že vnaprej pripravljeni predlogi formalno potrjeni.

Če upoštevamo še dejstvo, da je delo pogosto organizirano v treh izmenah in da je za določene odločitve potrebna dvotretjinska večina, predlagamo, da se prouči možnost delovanja zbora po delnih zbora delavcev.

4. Medtem ko je položaj delavcev, ki imajo možnost, da so organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, v ustavi zelo jasno opredeljen, pa tega ne moremo trditi za delavce, ki se v skladu s 30. členom ustave organizirajo v samoupravni delovni skupnosti. Kljub temu, da morda izgleda, da je ta skupnost samo prehodnega značaja, ker naj na osnovi z ustavo zahtevanih pogojev prebaste v TOZD, pa smatramo, da bo dolgoročneje relativno velik del delavcev organiziran v samoupravnih delovnih skupnostih. Ker je nesporno, da so tudi oni soustvarjalci presežne vrednosti, ki se realizira v TOZD, bi bilo po našem mnenju potrebno ponovno prenesti njihov dolgoročni položaj v združenem delu in ga že sedaj v ustavi določneje opredeliti.

5. Pripombe k 26. in 27. členu osnutka ustave SFRJ, ki se nanašajo na skupna vlaganja.

Pri skupnem vlaganju sredstev tujih oseb v domačo organizacijo združenega dela ima tuji partner pravico do udeležbe pri dohodku iz skupnega poslovanja.

Način, kako je tuji pogodbenik udeležen na dohodku, je prepuščen pogodbeni volji partnerjev.

Iz dosedanje prakse skupnega vlaganja je razvidno, da partnerji delijo dohodek (dobiček) v razmerju vloženih sredstev oziroma deležev, potem ko so predhodno izločena sredstva za OD in sklad skupne porabe enote, v kateri je skupno vlaganje.

Na ta način z vsa akumulacijo, to je s pretežnim delom presežene vrednosti razpolagata pogodbeni partnerja, ki imata pravico, da dosežejo dobiček reinvestirata ali pa tudi ne. Delovni kolektiv enote, kamor so vložena sredstva, nima na ta način možnosti razpolaganja s sredstvi za razširjeno reprodukcijo.

Takšno stanje v zakonodaji skupnega vlaganja pa je v nasprotju z osnutkom ustave SFRJ, čl. 26 in 27, kjer je predvideno, da imajo delavci v TOZD, ki uporabljajo pri svojem delu združena sredstva, poleg že prej omenjenih pravic tudi pravico do sredstev za razširitev materialne osnove.

Ker vsaj do sedaj že sklenjenih pogodb ni mogoče spreminjati v škodo tujega partnerja, je to pravico mogoče zagotoviti delovnemu kolektivu, ki uporablja združena sredstva, eventualno na račun domačega vlagatelja, torej na sredstva, ki jih dobi po delitvi dobička s tujim partnerjem. V takem primeru pa bi bil domači vlagatelj v slabšem položaju kot tuji partner, kar bi bilo tudi v nasprotju z zakonsko sprejetim principom, ki določa, da tuji partner ne more imeti več ali pa drugačnih pravic kot domači.

Podobna vprašanja se nanašajo tudi na skupna vlaganja domačih partnerjev.

Predlaga se, da se ta vprašanja razčistijo v dokončnem tekstu osnutka ustave ali pa vsaj v ustavnem zakonu, ki ga predvideva ta osnutek.

Člani našega kolektiva na eni od razprav o novi ustavi

Predsedniki zborov delavcev

TAP — VILIC Josip — izdelovalec bledarjev in grelnih duš
TTI — KRAŠOVEC Martin — vodja grupe pri nanašalnem stroju
ZOP — BARLE Minka — komercialist II
EVO — TOLAR Janez — konstruktor rezervnih delov I
SDS — MERTELJ Franc — komercialist III v NS

Delegati v skupino za pripravo internih aktov

TAP — KOPAC Ludvik — vulkanizer potniških plaščev
JENKO Darko — predgrevalce zmesi I
BELČIĆ Miloš — operativni tehnik I
TTI — LOPATIC Rudi — delovodja izdelave cevi
FURLAN Franc — analitik proizvodnje II
BRADAC Albin — predelavec v velopenvmatiki
ZOP — BIDOVEC Milena — vodja prodajalen in filialnih skladišč
OMAN Vida — prodajalec I
LONČAR Marica — analitik-kalkulant II
EVO — JEREB Franc — vodja energetike
VIDMAR Franc — vodja avtoparka
JERAM Vinko — samostojni mehanik
SDS — KORENČAN Zdravko — vodja oddelka za zaposlovanje
MATAWEBER Gabriel — strokovni inženir II
HLEBEC Zdravko — asistent IV

Drugi člani skupine imenovani na delavskem svetu podjetja so:

1. Premru Lev	8. Žerko Ivan
2. Gogala Bojan	9. Šolar Slavko
3. Žener Viljem	10. Babnik Rudi
4. Jagrič Regina	11. Marčijan Štefan
5. Grandovec Jelka	12. Mihelič Slavko
6. Božič Tone	13. Bogataj Iva
7. Majcen Filip	14. Milivojevič Mile

Člani in namestniki članov delavskega sveta združenja kemične industrije Slovenije

TTI — LAH Lado — član — vodja OE stiskani izdelki
VESELIĆ Tone — namestnik — delovodja v velopenvmatiki
TAP — DINIČ Slobodan — član — delovodja konfekcije in priprave polizdelkov
ŠTIRN Tone — namestnik — vodja tekoče in prevzemne kontrole
ZOP — MIKULIĆ Branko — član — vodja zunanje organizacije prodaje
MAK Đuro — namestnik — poslovodja v trgovini Zagreb
EVO — STRUŽNIK Jože — član — vodja priprave vzdrževanja
VIDMAR Franc — namestnik — vodja avtoparka

Obisk

22. septembra sta bila na obisku v našem podjetju tov. Marko Bulc in tov. Papič Avguštin, člana predsedstva SFRJ. Sprejel in pozdravil ju je glavni direktor podjetja in jima zaželel, da se v Savi počutita kar najboljše. V pogovoru so sodelovali še: tov. Žener, direktor tovarne avtopnevmatike, tov. Premru, direktor tovarne tehničnih izdelkov, tov. Indihar iz marketinga in tov. Šifkovič, podpredsednik skupščine občine Kranj.

Pripombe na 1. osnutek statuta občine Kranj

— Statut naj določi grb in zastavo občine Kranj. Seveda se je treba zanj, v kolikor še nista nesporna, dogovoriti.

— Izpusti naj se 13. člen, ki določa, kaj je v občini družbena lastnina, ker to določa zvezna ustava za celo državo enotno.

— V 15. in 16. členu osnutka statuta občine Kranj je določeno, v kakšnih primerih je potrebno položaj delavca še posebej zavarovati. Želimo, da se predvidi, na kakšen način.

— Predlagamo, da se formula 19. člena spremeni takole: Občinska skupščina določa višino davkov, taks in drugih davščin, ki so v skladu z zakonom in družbenim planom občine. S temi dohodki razpolaga v skladu z določili tega statuta.

Ta sprememba pa bi seveda zahtevala dodatno opredelitev načina razpolaganja občinske skupščine s temi dohodki.

— V poglavju III — družbeno ekonomska ureditev — osnutek ne predvideva nobenega določila o gospodarski dejavnosti (ki ni posebno družbenega pomena). Predlagamo, da se za 1. točko, tj. družbeno ekonomski položaj človeka v združenem delu vključi

točka o gospodarski dejavnosti, sedanja točka 2. tj. planiranje, pa naj se prenese na konec tega poglavja kot točka 10. Sistem planiranja namreč bazira na vseh točkah od 1—9.

— Menimo, naj se 70. člen osnutka glasi v tem smislu, da občinska skupščina podpira politiko razvoja višjega in visokega šolstva. Sedanja formulacija, da ustvarja materialen pogoj za razvoj takega šolstva, je preveč obvezujoča za občino Kranj, ker sedaj davčni sistem za to ne nudi občini zadostne materialne podlage, drugi viri financiranja pa bi le dodatno obremenjevali gospodarske subjekte.

Menimo tudi, da je preveliko »drobljenje« višjega in visokega šolstva neracionalno, še posebej glede na obstoječa materialna sredstva in strokovni kader.

— Izpustijo naj se naslednji člani osnutka statuta: 78., 79., 80., 81., 89., 91., 97., 101.

— 98. člen govori o konferenci za socialno delo. Zanima nas, zakaj »konferenca« in ne interesna skupnost. Prav tako je potrebno določiti sestavo tega organa.

— 153. in 154. člen določata način določanja delegatov v TOZD,

ki imajo manj kot 10 delavcev. Posebej bi bilo potrebno opredeliti, kako je z zastopanjem večjih TOZD in kakšen bo sistem sprejemanja odločitev, da bi zagotovili tem delavcem ustrezen položaj.

— 156. člen osnutka statuta uvaža termin »temeljna samoupravna organizacija« in skupnost, ki jih ustava ne predvideva. Uporabiti bi bilo potrebno ali ustavne kategorije, ki so še razumljive ali pa v posebnem členu te termine definirati.

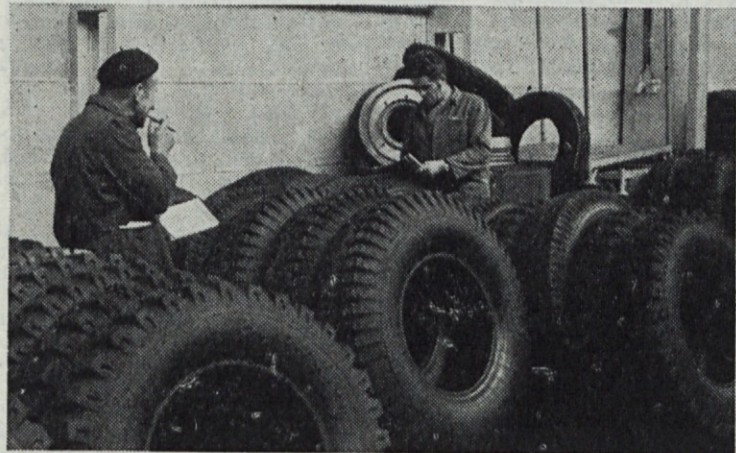
— Osnutek statuta opisuje tudi delegatski sistem in delo delegacije. Kaže, da sam sistem še ni jasen, ker ni mogoče iz osnutka razbrati, kako bomo dobili iz delegacij vseh TOZD oz. drugih organizacij združenega dela oziroma njihovih številnih delegatov potrebno število (ki pa mora biti mnogo manjše) tistih, ki bodo lahko v občinski skupščini odločali oziroma neposrednim organom upravljanja, ne pa neki »delegaciji«. Prav tako iz osnutka ni razvidno, kako bo občinska skupščina odločala v zadevah, ko gre za neodtujljive pravice delavcev. Za take zadeve bi bilo potrebno v 198. členu predvideti soglasje odločanja. Predlagamo, da se ideja delegatskega sistema še obdelja, da ne bi na koncu izpadlo, da dajemo stari obliki novo ime.

— Zavzemamo se za predlog, da se opredelita dva zbora s tem, da se del pristojnosti prenese na interesne skupnosti. Seveda pa bi to zahtevalo natančnejšo opredelitev pravic in dolžnosti posameznih zborov oziroma interesnih skupnosti. Seveda bi lahko v tem primeru dodatno opredelili tudi interesno skupnost gospodarstva.

— V zadnjem odstavku 196. člena se uvaža termin »zbor občine«. Zanima nas, kakšen organ je to.

Nekaj pripomb je bilo tudi na urejenost in stilno čistost statuta. Toda to so le tehnične pomanjkljivosti, ki za odnose nimajo pomena in sodijo le k večji razumljivosti.

S. M.

Delovni ljudje veliko razpravljajo o novi ustavi in jo bogatijo s svojimi pripombami in predlogi.

Zveza mladine Jugoslavije
Koordinacijski odbor za sodelovanje mladine
gumarske industrije SFRJ — Zagreb

Zvezni sekretariat za gospodarstvo
Zvezni sekretariat za tržišče in cene
Zvezni zavod za planiranje
Zvezna gospodarska zbornica
Predsedstvo zveze mladine Jugoslavije

ZAHTEVAMO UREDITEV POGOJEV

Dne 12. 5. 1973 je koordinacijski odbor za sodelovanje mladine gumarske industrije SFRJ razpravljajal o položaju gumarske panoge.

Predno vam navedemo naša stališča in mnenja, se predstavljamo: Ta odbor je bil ustanovljen 24. 4. 1971. leta. Vsklaja delo mladine vseh gumarskih podjetij Jugoslavije. Razen vprašanj, ki so vezana na mladinsko dejavnost, na naših sestankih izmenjavamo mnenja gospodarskega in poslovnega pomena naše panoge, ker je nemogoče miade oamkniti od teh problemov, saj so vsakodnevni spremljevalci stenernega delovnega cloveka in tako tudi mladih.

Vprašanja negativnih pojavov, katerih vzrok je znotraj deloyne organizacije, rešujemo z vplivanjem na odgovorne faktorje v posameznih tovarnah.

Vprašanja, ki smo jih obravnavali na sestanku v soboto 12. 5. 73. leta v Zagrebu, so skupnega pomena in pri njih rešitvi morajo glavno vlogo igrati ZVEZNI IN REPUBLIKANSKI organi. Zato sklepe posiljamo navedenim v naslovu.

Pomembnost teh vprašanj nam dovoljuje zahtevo, da nam v petnajstih dneh posijete odgovor, da bomo lanko naredili naslednje korake k reševanju.

Položaj gumarske panoge je zelo otežkočen iz naslednjih vzrokov:

1.0 Polec menjanja paritete dinarja so se znatno podražile uvožene surovine, posebno naravni kavčuk, kord, tekstil in nekateri drugi materiali. Polec cen uvoženim so se povečale cene tudi domacim materialom. Zato je potrebno zavzeti odgovarjajoče ukrepe.

1.1. Družba bi morala biti bolj fleksibilna do gumarske panoge.

a) Pospesiti je potrebno vprašanje cen. To je ob tem trenutku največjega pomena, zato utemeljujemo upravičenost naše zahteve:

Z odločbo o maksimiranju cen vseh proizvodov in uslug (URADNI LIST št. 8 z dne 15. 4. t. l.) se je znasla gumarska panoga v zelo resni situaciji, ko se postavlja vprašanje obstoja in nadaljevanja dela nekaterih proizvodnih skupin v naših podjetjih. Mi smo spremljevalna inustrija in naša proizvodnja predstavlja reprodukcijski material drugum. Povsod v svetu pa je taka industrija orientirana prvenstveno na zadovoljevanje potrebo domačega tržišča.

Zaradi pomanjkanja lastne surovinske osnove je gumarska industrija orientirana na preskroo iz uvoza. Uvazamo preuvsem iz držav s konvertibilno valuto. Od skupnih potreb uvazamo ca. 85 % surovin. Ze s tem, ker smo usmerjeni na nabavo surovin iz uvoza, smo postavljeni pred neposredno delovanje vseh sprememb, ki nastajajo na svetovnem trgu (valutne spremembe ali spremembe cen).

V zadnjih dveh letih je prišlo do občutljivih valutnih sprememb, tako pri nas, kot tudi v državah, od koder uvažamo prepotrebni reprodukcijski material. Spomnimo se samo dni devalvacij dinarja v letu 1971 in pa revalvacije nemške marke (DM), ki nas je posebno oškodovala. Polec cen uvoza, je prišlo do povečanja cen na domačem trgu in to, kakor cene domačih materialov, tako tudi cene uslug, kar je vplivalo na povečanje stroškov poslovanje naših tovarn. Polec tega pa nas režim uvoza materiala postavlja v težak položaj. Razumevajoč takšno situacijo smo vsi gumarji sprejeli smer, ki omogoča liberalizacijo zunanje trgovinskega prometa surovin in gotovih guminih izdelkov.

Poleg popolne liberalizacije uvoza je sprejeti paket smeri vseboval tudi:

- svobodno formiranje cen na domačem trgu
- domače korekture carinskih tarif
- brez-carinski uvoz kavčuka.

Ta program je na žalost samo deloma realiziran, tako pri liberalizaciji uvoza gotovih izdelkov in surovin, kot pri korekturi carinskih stopenj pri uvozu.

Brezcarinski uvoz kavčuka ni odobren, prekinjena je rešitev o nižjih stopnjah carin uvozu specifične opreme za gumarsko industrijo, ki je trajala nepopolne tri mesece. Svobodno formiranje cen, ki predstavlja osnovo omenjenih ukrepov, je po najnovejši odločbi o maksimiranju cen ukinjen tudi na tistih področjih, na katerih so se cene že preje z odločbami formirale svobodno.

Poleg navedenih težav v proizvodnji politika cen pušča drastične posledice v poslovanju, z najnovejšo politiko cen pa se težave lahko še povečajo.

Od 1971. leta sem, poleg vseh povečanj stroškov, prodajne cene gotovih izdelkov doživljajo samo neznatno korigiranje.

Sklep: Edino logičen izhod iz take situacije je svobodno formiranje cen, ker bo v nasprotnem poslovalo z izgubo skoraj polovico tovarn gumarske industrije. Menimo, da ni potrebno govoriti o posledicah, ki bi v tem primeru oškodovale naše delovne ljudi.

b) Zvezni in republiški programi morajo biti kar najbolj jasni, da ne bi prišlo do podvajanja kapacitet.

c) Banke ne smejo, neodvisno druga od druge, dajati svojih sredstev v objekte, ki niso predvideni v programu ali pa niso vsklajeni s programom.

2.0. Z novim zunanje trgovinskim oziroma deviznim sistemom je treba gumarski industriji omogočiti potrebna devizna sredstva, oz. začeti sistematsko z izgradnjo domače surovinske baze in s tem na oba načina omogočiti povišanje gumarske proizvodnje v skladu s potrebami potrošnje oz. industrije.

3.0. V naši industrijski veji je potrebno posvetiti mnogo več pozornosti planiranju proizvodnje in pristopiti k izdelavi skupnega samoupravnega sporazuma.

4.0. Urediti je treba sistem carin, predvsem se morajo umakniti carinske dajatve za tiste skupne surovine, ki jih domača industrija ne izdeluje, oziroma naj se v celoti vrnejo carinske dajatve za reprodukcijski material za količino izvoženih gotovih izdelkov.

5.0. Če vse zgoraj navedeno ne bo rešeno, bo gumarska industrija zavestno končala to poslovno leto z izgubo. S tem pa ne obstaja možnost popolnega izplačila osebnih dohodkov, da o kakšnem povečanju OD sploh ne govorimo.

V upanju, da bomo dobili odgovor v zahtevanem roku, vas tovariško pozdravljamo.

Odgovori

Zvezi mladine Jugoslavije
Koordinacijskemu odboru za sodelovanje
mladine gumarske industrije Jugoslavije

Prejeli smo zaključke koordinacijskega odbora 11. 6. t. l. o položaju gumarske industrije, in vam v zvezi s tem sporočamo naslednje:

V navedenih zaključkih navajate, da je položaj gumarske industrije pri nas težaven z ozirom na več specifičnih okoliščin. Med drugim ste navedli, da osnovni vzrok leži v znatnem povišanju cen surovin iz uvoza, od katerega je gumarska industrija v največji meri odvisna in o sedanjih nemogočih cenah gotovih izdelkov.

Zaradi tega, kot je že v zaključkih navedeno obstoja upravičena bojazen, da se bo položaj veje še poslabšal, če se ti problemi ne bodo pravočasno rešili.

Rešitev situacije je po vašem možna prvenstveno s svobodnim formiranjem cen gumenim izdelkom na domačem trgu in z uvedbo carinskih olajšav.

V zvezi s tem vas opozarjamo na DOGOVOR o izvedbi politike cen v 1973. letu (uradni list SFRJ št. 28/73), v katerem med drugim piše »Zvezni izvršni svet in izvršni sveti republik in avtonomnih pokrajin morajo ustvarjati pogoje, da pri družbenem dogovoru o ureditvi cen sodelujejo tudi odgovarjajoče industrijske asociacije, gospodarske zbornice, pooblaščen predstavniki družbeno političnih skupnosti. Kadar pa se razpravlja o vprašanju, formiranju cen za izdelke in usluge za široko potrošnjo, še predstavniki sindikata zainteresiranih družbeno političnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in združenje neposrednih potrošnikov.«

Praktično to pomeni, da se vaša zahteva za svobodno formiranje cen, nanaša na družbeno dogovarjanje vaše industrijske veje in ostalih navedenih faktorjev, pa je v tej smeri potrebno ustvariti medsebojni dogovor, toda v skladu z obstoječim dogovorom o izvedbi politike cen v letu 1973.

Podpredsednik
BECIR NEZIROVIC

Zvezni sekretariat za gospodarstvo
št. 2470/1 — 27. 6. 1973 — Beograd

Zvezi mladine Jugoslavije

Koordinacijskemu odboru za sodelovanje
mladine gumarskih podjetij Jugoslavije

O vaših zahtevi za rešitev določenih vprašanj izboljšanja stanja gumarske industrije vas obveščamo:

Postopek formiranja cen za izdelke industrije je načelno določen v osnutku sistema in politiki cen v 1973. letu. V njem so določeni osnovni odnosi in stopnje povišanj za to leto z istočasnim preciziranjem pravic in dolžnosti družbeno političnih skupnosti, organov in organizacij pri realizaciji sprejete politike.

Za realizacijo takšnih odnosov je v resoluciji naveden DOGOVOR o izvajanju politike cen v 1973. letu. V njem so določeni osnovni odnosi in stopnje povišanj za to leto z istočasnim preciziranjem pravic in dolžnosti družbeno političnih skupnosti, organov in organizacij pri realizaciji sprejete politike.

To pomeni, posamezne zahteve za eventuelno spremembo določenih osnov v politiki cen, se morejo reševati izven določenega kriterija in postopka, ki so precizirani v navedenih dokumentih.

Izhajajoč iz splošne koncepcije razvojne politike v pogojih enotnega tržišča, družbeni plan Jugoslavije (za razdobje 1971/75) je potrdil osnove investicijske politike, v okviru, ki tudi vnaša vlaganja v planiranem razdobju. Z realizacijo investicijskih vlaganj določenih z družbenim planom in resolucijo o osnovah politike družbeno ekonomskega razvoja v letu 1973, v poglavju investicijske porabe, so potrjene pravice in dolžnosti vseh udeležencev odločanja s področja investicij, s tem, da je združeno delo nosilec razširjene reprodukcije, investicijskih odločb pa delavci v osnovnih organizacijah združenega dela.

Iz ugotovljenih določil navedenih dokumentov izhajajo tako pravice in dolžnosti sodelujočih faktorjev pri realizaciji investicijske politike in tako tudi bank.

V zvezi z zahtevo po vprašanju carinskih olajšav, vas moramo spomniti, da je zvezni izvršni svet že v prvem kvartalu 1973. leta sprejel kriterije za dajanje carinskih olajšav. Na osnovi tega dokumenta je gumarski industriji dan carinski kontingent po zvišanih stopnjah, pa tudi svobodno stopnjo za surovine (naravni in sintetični kavčuk), kakor tudi za mehki reprodukcijski material (ogljikov disulfid, oksid titana, sintetične organske mase za barve), povečana pa je carinska stopnja za pnevmatiko in to za 50 %.

Res je, da gumarska industrija ni vključena kot razvojna veja z družbenim planom za leto 1971/1975 in da ji v zvezi s tem ni omogočen uvoz opreme po 3 % stopnji, kot je to z industrijskimi vejami, ki uživajo prioriteto, in tako ne more koristiti carinskega kontingenta. Toda kot vam je že znano, je v teku priprava sprememb carinskih tarif, kot nomenklaturno tako tudi po stopnjah, zato morate odgovarjajoče predloge poslati Gospodarski zbornici Jugoslavije in zvezni upravi carin z odgovarjajočo dokumentacijo. V poštev pridejo tako reprodukcijski materiali, oprema in ostali gotovi izdelki.

Pomočnik
ZVEZNEGA SEKRETARJA
LAZO VAKOTA

Pisali so

Dvaintrideset delavk, ki smo že presegle 23 let službovanja v tovarni Sava, je kolektiv poslal na desetdnevno brezplačno letovanje v Zavod za klimatsko zdravljenje v Novigradu. Vreme smo imeli prav lepo, vsak dan je bilo sončno in toplo. Vam vsem v Savi se najtopleje zahvaljujemo in vam pošiljamo tovariške pozdrave.

Novigrad, 5. sept. 1973

Delavke v Novigradu

PREBERI
TUDI TI !

Informacije **o delu** **sindikata**

V zadnjem času je izvršni odbor sindikata nekajkrat obravnaval problematiko s področja socialnih in gospodarskih odnosov ter o družbenem standardu. Med drugim je sprejel tudi nekaj pomembnejših sklepov:

1. Pri obravnavi poročila oddelka za socialno varstvo o problematiki alkoholizma je bilo ugotovljeno, da je problem v podjetju zelo pereč in ga moramo reševati z vsemi možnimi sredstvi. Sprejeta sta bila tudi dva dogovora:

a) Od občinske skupščine zahtevamo, da z odlokom prepove točenje alkoholnih pijač do 7. ure zjutraj v vseh lokalih na območju občine.

Ta sklep je bil posredovan tudi vsem družbenopolitičnim organizacijam v občini, glasilo GLAS, sindikalnim organizacijam večjih podjetij v Kranju in odbornikom v naši delovni organizaciji, in sicer z namenom, da nas pri tej akciji podprejo.

b) V podjetju se naj čimprej ustanovi klub zdravljenih alkoholikov.

2. Zelo pereč je tudi stanovanjski problem samskih delavcev in v zvezi s tem je bil na IO sprejet naslednji sklep:

c) Sindikat se zavzema za čimprejšnjo rešitev stanovanjskega vprašanja samskih delavcev ter v zvezi s tem podpira akcijo za izgradnjo skupnega samskega doma na Planini. Da ne bi celotnega finančnega bremena nosila samo gospodarska organizacija, se pri solidarnostnem skladu samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj vloži prošnja oz. zahteva, da se tudi od tam dobi del sredstev iz tega sklada za izgradnjo omenjenega samskega doma.

Ta sklep podpira tudi mladinska organizacija in je bil že posredovan pristojnim organom.

Za samske delavce pa je pomemben predvsem naslednji sklep:

d) Vprašanje celodnevne družbene prehrane se mora rešiti z izgradnjo nove upravne stavbe, kjer bo tudi nova restavracija.

Za realizacijo tega so zadolžene ustrezne strokovne službe in direktor podjetja.

3. Izvršni odbor je obravnaval tudi odgovore kadrovske službe na zaključke aprilske sindikalne konference, ki se nanašajo na sistem nagrajevanja in delitve OD. Sprejel je naslednji sklep:

e) Ne strinjamo se z odgovori KS o sistemizaciji DM, napredovanju z razredi, obliko stažnega dodatka in splošno ugotovitvijo po spoštovanju že uzakojenega stanja. Zahtevamo ponoven odgovor KS s konkretizacijo prej naštetih vprašanj in s predvidenimi rešitvami.

4. Pred kratkim so v organih sindikata razpravljali tudi o fluktuaciji delavcev. Da bi vsaj delno omilili problem, je bilo sprejetih tudi nekaj sklepov in sugestij pristojnim službam in organom.

f) Konfliktne situacije se morajo v bodoče reševati v večji meri z osebnimi stiki in dogovarjanjem z delavci.

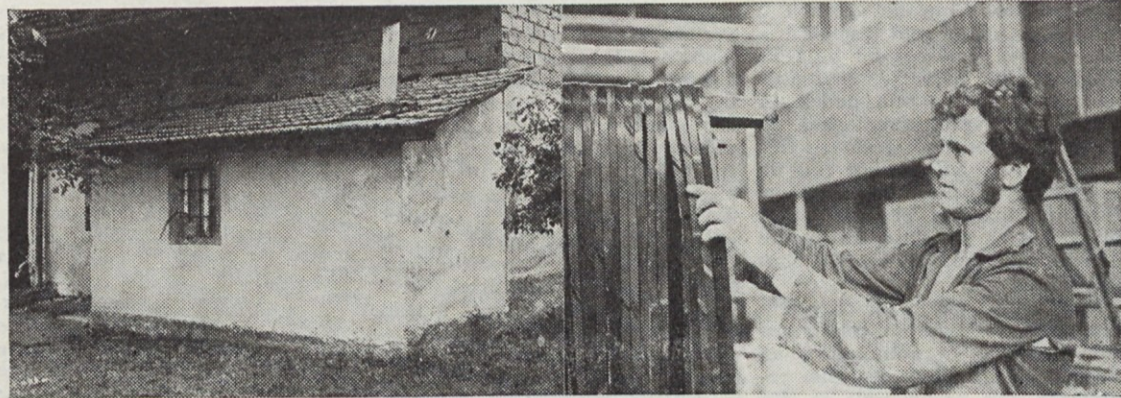
g) Sindikat podpira predlog KS da se vsakemu delavcu pred nastopom na delo omogoči ogled DM, pogojev dela in okolja na delovnem mestu, kjer bo zaposlen.

h) Novozaposlenim delavcem, ki so potrebni denarne pomoči za premagovanje začetnih finančnih težav, se v okviru samopomoči odobri kredit v višini do 300 din s pogojem, da se vsak koristnik posojila včlani v organizacijo samopomoči.

i) Pri vključevanju novega delavca na delovno mesto sodelujeta tudi sindikalni poverjenik in vodja delovne skupine.

(Nadalj. na 7. str.)

ANALIZA STANOVANJSKIH, EKONOMSKIH IN SOCIALNIH RAZMER DELAVCEV, KI SO DO 31. AVGUSTA 1973 VLOŽILI PROŠNJE ZA ODKUP, ZAMENJAVO ALI BREZPLAČNO DODELITEV STANOVANJ

Milan Veronik, zaposlen v cevarni, sedaj stanuje v tem provizoriju. Njegove težke stanovanjske pogoje je upoštevala stanovanjska komisija in kmalu se bo vselil v novo stanovanje.

Vzporedno z intenzivnim razvojem podjetja posvečamo posebno pozornost notranjim odnosom in skrbi za delavce. »SAVA« je znana kot podjetje z razvitim samoupravljanjem, osebni dohodki delavcev so med najvišjimi v občini, delavci imajo zagotovljeno zdravstveno in socialno varstvo, varstvo pri delu, dopolnilno izobraževanje itd., za potrebe družbenega standarda pa izdajamo na zaposlenega najvišji odstotek sredstev v občini, če ne celo v republiki.

Zaradi intenzivne graditve novih proizvodnih zmogljivosti in fluktuacije vsako leto zaposlimo preko 500 novih delavcev. V podjetju že nekaj let posvečamo posebno pozornost reševanju stanovanjskih problemov članov kolektiva. Kljub temu, da že od leta 1970 vsako leto izdajamo iz bto osebnih dohodkov zaposlenih 6 do 8 % sredstev za reševanje stanovanjskih problemov delavcev in da je v obdobju zadnjih dveh let blizu 100 delavcev dobilo ustrezna stanovanja, preko 200 delavcev pa posojila za gradnjo in adaptacijo lastne hiše, je število prosilcev, ki živijo v zelo slabih stanovanjskih razmerah, naraslo do take mere, da smo v letu 1972 odločili, da bo letos vsak član kolektiva iz bto osebnih dohodkov izdajal 13 % sredstev za stanovanjsko dejavnost. S tako zbranimi sredstvi bomo v letu 1973 in 1974 lahko dodelili stanovanja tistim članom kolektiva, ki imajo hude stanovanjske probleme.

Odkup, zamenjava ali brezplačna dodelitev stanovanj

V kadrovski službi smo zbrali do 31. avgusta letos 150 prošelj delavcev, ki želijo dobiti posojilo za odkup stanovanj, zamenjati sedanje stanovanje za večje ali dobiti družbeno stanovanje. Podobno analizo smo izdelali tudi v sep-

tembru leta 1971. Takrat smo imeli 132 nerešenih prošelj. Kljub temu, da je v obdobju 1971-73 blizu 100 članov kolektiva dobilo druga ustrezna stanovanja, se je v tem času število nerešenih stanovanjskih problemov povzpelo na 150.

Od skupnega števila 150 prosilcev jih je 44 v prošnji izjavilo, da želijo stanovanje odkupiti, ostalih 106 pa bi želelo dobiti družbeno stanovanje, za katero bi plačevali mesečno najemnino. Ker se stanovanjske, ekonomske in socialne razmere obeh kategorij prosilcev bistveno ne razlikujejo, bomo v nadaljevanju analize oboje kategoriji obravnavali skupaj.

Število zaposlenih in število prošelj po TOZD

Največ prošelj za odkup ali dodelitev družbenih stanovanj je iz TOZD — TTI. To je razumljivo, ker je v TTI največ zaposlenih delavcev. Toda kljub temu ima TTI glede na število zaposlenih največji procent nerešenih stanovanjskih problemov. Najmanj prošelj smo prejeli iz TAP, kjer je od skupnega števila zaposlenih le 3,7 % delavcev vložilo prošnje za dodelitev stanovanja. Tudi iz vrst strokovnih služb (OSS) je precejšnje število delavcev vložilo prošnje in to največ iz marketinga, nabave (skladišni delavci) ter iz vzdrževalnih obratov.

V nadaljevanju analize bomo vse prosilce obravnavali skupaj, ne pa po posameznih TOZD, ker je stanovanjska politika podjetja enotna.

Kdo prosi za stanovanja?

Od 150 prosilcev jih 105 ali 70 odstotkov dela v neposredni proizvodnji na KV, priučenih in po-

klicnih delovnih mest ozkega ter širokega profila. Med prosilci je tudi 28 delavcev, ki delajo na tehničnih delovnih mestih. Med njimi je največ delavcev, ki delajo na delovnih mestih delovodij in vodij izmene, nekaj delavcev pa v strokovnih službah zaseda referentska delovna mesta, 14 prosilcev pa zaseda inženirska in diplom-inženirska delovna mesta. To so večina mladih strokovnjaki, ki v »SAVI« še niso dolgo zaposleni, zasedajo pa odgovorna delovna mesta v obeh TOZD in strokovnih službah.

Zanimiv je tudi podatek, koliko časa so prosilci zaposleni v »SAVI«. 53 prosilcev je v podjetju zaposlenih manj kot 5 let, to pa je več kot ena tretjina vloženih prošelj. Tolikšen porast prošelj mladih delavcev gre pripisati spremembi pravilnika, ki določa, da ima vsak član kolektiva pravico vložiti prošnjo za dodelitev stanovanja ne glede na to, koliko časa je zaposlen v podjetju. Ko ocenjujemo podatke, lahko ugotovimo, da smo stanovanjske probleme delavcev, ki so v »SAVI« zaposleni več kot 15 let, v večini že rešili. Največ delavcev z daljšim stažem v podjetju vložijo prošnje zaradi zamenjave stanovanja, (ker je sedanje stanovanje premajhno) ali zaradi razveze zakona.

Dejanske stanovanjske razmere prosilcev

Zelo veliko prosilcev ima hude stanovanjske razmere. Brez dvoma imajo najtežje stanovanjske razmere tisti delavci, ki stanujejo v kletnih prostorih, starih kmečkih hišah (lastniki so jih že opustili za bivanje, sedaj pa jih za visoke najemnine oddajajo podnajemnikom), provizorijih in lesenih barakah ter sobah. Seveda pa številke ne morejo povedati, kaj npr. pomeni bivanje 4-članske družine v vlažni kletni sobi, ki meri 9 m². To je treba videti. In res moramo posebej poudariti, da veliko prosilcev živi z družinami v tako hudih stanovanjskih razmerah, da slabo stanovanje vpliva na zdravje njihovih družin. Veliko je tudi prosilcev, ki so jim lastniki odpovedali stanovanje.

Podatek, ki na prvi pogled preseneča, je precejšnje število samskih delavcev, ki so vložili prošnje za stanovanje. Ti prosilci že nekaj let stanujejo v samskih domovih ali privatnih sobah kot podnajemniki, sedaj pa bi radi dobili garsonjero ali enosobno stanovanje. Med njimi so tudi prosilci, ki bi se radi poročili, pa se ne morejo, ker nimajo stanovanja.

Zanimiv je tudi podatek, da ima kar 77 % prosilcev po 3 in več člansko družino. Pri ustvarjanju družine Savčane ne moti, če imajo ob poroki samo sobo ali druge zasilne prostore, ampak si pogumno ustvarijo družno v upanju, da bodo čim prej dobili ustrezno stanovanje. S to ugotovitvijo bo treba računati pri perspektivnem programiranju reševanja stanovanjskih problemov zaposlenih, ker še veliko delavcev stanuje pri

privatnikih kot podnajemniki, v samskih domovih, ali pri starših, niso pa še vložili prošnje za dodelitev stanovanja.

V slabših stanovanjskih razmerah živijo delavci, ki zasedajo ne-kvalificirana, priučena in poklicna delovna mesta. Od 105 prosilcev, ki zasedajo zgoraj navedene kategorije delovnih mest, ima 11 prosilcev samo ležišče v samskem domu ali pri privatniku, 9 jih živi v kletnih prostorih, 7 v barakah in provizorijih, 14 prosilcev pa ima samo sobo. Če za primerjavo vzamemo prosilce tehničnih in inženirskih delovnih mest, potem vidimo, da nihče ne živi z družino v kletnem stanovanju, nihče v stari kmečki hiši, nihče nima samo ležišča, samo eden živi v kletnih prostorih in eden v provizoriju.

Razlaga za dosti hušje stanovanjske razmere prosilcev, ki zasedajo nižje kategorizirana delovna mesta, je v tem, da so to delavci, ki so se v večini preselili v Kranj iz drugih oddaljenih občin Slovenije in drugih republik. Ko so prišli v Kranj, so si pri privatnikih ali v samskih domovih našli zasilne sobe ali ležišča. Ko pa so se poročili in si ustvarili družino, so se znašli v hudih stanovanjskih razmerah. Delavci, ki imajo višjo izobrazbo in zasedajo višje kategorizirana delovna mesta, pa v večini primerov izhajajo iz družin z urejenimi stanovanjskimi razmerami in imajo pri starših vsaj sobo ter souporabo ostalih skupnih prostorov.

Osebni dohodki prosilcev

Osebni dohodki prosilcev so zelo različni — od 1.500 din do 4.000 dinarjev. Prosilca za stanovanje, ki bi imel manj kot 1.500 din mesečnega dohodka, ni. Dobra polovica vseh prosilcev ima osebne dohodke od 2.100 do 2.900 din. To so osebni dohodki, ki jih v večini primerov prejema delavci, zaposleni na priučenih do vključno tehničnih delovnih mest. So pa tudi primeri, ko delavci na priučenih delovnih mestih zaslužijo preko 3.000 din.

osebni dohodki prosilcev so zaradi tudi otroški dodatki in bolezni, medtem ko nadur nismo upoštevali.

Zanimiv je tudi podatek, kje so zaposleni zakonci prosilcev za stanovanje. Iz prošelj delavcev je razvidno, da je 30 zakoncev zaposlenih v našem podjetju, 21 zakoncev v »Iskrie«, 9 v »Tekstilindusu«, 2 v »Ibiju«, 11 v raznih trgovskih podjetjih, 4 v državnih ustanovah, 4 v kulturno-prosvetnih ustanovah ter 23 v ostalih manjših podjetjih. Ostali prosilci so samski, razvezani ali vdovci.

Omenjeni podatki so po svoje karakteristični za naše podjetje, ker imamo zaposlenih več moških kot žensk. V navadi je že, da za stanovanje zaprosi mož in če žena ni zaposlena v našem podjetju, potem »SAVA« rešuje stanovanjske probleme tudi tistemu podjetju, kjer je zaposlena žena našega delavca. Kadrovska služba se poizkuša dogovarjati s predstavniki tistega podjetja, kjer je zaposlena žena našega prosilca, da bi skupno reševali nastali stanovanjski problem, vendar je to dogovarjanje do neke mere uspešno le z večjimi podjetji. Večina manjših podjetij ter trgovine in razne druge ustanove dajejo svojim delavcem posojila za individualno gradnjo, za nakup stanovanja pa nimajo posluha. Tako se bomo verjetno morali sprijazniti s tem, da bomo z dodelitvijo stanovanj našim delavcem lahko v veliki meri prispevali k zmanjšanju fluktuacije.

Zaključki analize in nadaljnji ukrepi na področju reševanja stanovanjskih problemov delavcev

Ugotovitve iz analize o stanovanjskih, ekonomskih in socialnih razmerah 150 prosilcev za od-

Popravek

V prejšnji številki smo objavili informacijo Pokradlj smo za pol milijona. K članku smo dodali tudi to sliko — brez podpisa. Razumljivo, da so mnogi bralci menili, da obsojamo tudi delavca na sliki. Pa ni tako:

Tov. Branku Novaku se opravičujem za napako, kajti on nima nobene zveze z vsebino članka oz. navedenimi tatvinami. Pri tem je hudo le to, da človeška zlobnost ne pozna meja, saj so napako nekateri izrabili in se prizadetemu posmehovali. To pa ni tovariško.

Jože Stular

Sava je znana po razvitem samoupravljanju

Nekoliko drugačna pa je slika, ko analiziramo osebni dohodek na družinskega člana; 30 prosilcev ali 20 % ima osebne dohodke pod 1.000 N din, kar je dokaj nizko. Nad 2.000 din dohodka na člana družine ima 24 prosilcev. To so v večini primerov samski delavci, ki ne preživljajo nobenega družinskega člana.

Za analizo smo uporabili junjske osebne dohodke prosilcev, ker je bila srednje visoka vrednost točke, poleg tega pa smo v juniju prejeli 100 % osebne dohodke (brez 10 % posojila podjetju). V

kup, zamenjavo ali brezplačno dodelitev stanovanj bi lahko strnili v naslednje zaključke:

1. Kljub intenzivnemu reševanju stanovanjskih problemov delavcev v obdobju od 1970—1973 se število prosilcev za odkup in brezplačno dodelitev stanovanj ne zmanjšuje, ampak celo rahlo narašča. Vzrok so v povečanemu zaposlovanju zaradi razširitve proizvodnje, zaradi precejšnje fluktuacije, zaposlovanju delavcev iz oddaljenih krajev in zaradi ukrepov za zmanjšanje individualne gradnje. (Nadalj. na 8. str.)

MLADINSKA DELOVNA AKCIJA

»SUTJESKA 73«

MLADINSKA DELOVNA BRIGADA »MLADI GUMAR JUGOSLAVIJE«

Prostovoljne mladinske delovne akcije so vedno predstavljale nedvoumno in zelo konkretno manifestacijo pripadnosti določeni ideji in nalogam, ki predstavljajo njeno realizacijo — zgraditev nove družbe, samoupravnega socializma, družbe pobratenih narodov vseh krajev naše domovine.

Prav ta komponenta je gotovo tista, ki je iz akcije naredila in še vedno ustvarja veliko življenjsko in politično šolo mlade generacije Jugoslavije.

Mladinska delovna brigada »Mladi gumar Jugoslavije« je formirana na iniciativo koordinacijskega odbora za sodelovanje mladinske industrije Jugoslavije, delala pa je v prvi izmeni mladinske delovne akcije »Sutjeska 73«. Najboljši mladinci, delavci iz osmih gumarskih podjetij Jugoslavije, so gradili na Tjentištu.

Tam je pred tridesetimi leti bila odločilna borba naše revolucije. V dolini herojev na Sutjeski, obkroženi s pusto in golo SUHO in zelenim gozdnatim pobočjem Zelengore se je odvijala druga borba. Borba za procenke, za nove objekte, namenjene mladi generaciji, kovalo se je bratstvo in enotnost za to, za kar je na vrhuncih v kanjonu Sutjeske izgubilo življenje več tisoč borcev. Z delom in ustvarjalnostjo se gradi enkratni spomenik padlim, ki poveljuje Tjentištu in Sutjesko kot najpomembnejše znamenje naše revolucije.

Ker je bila ta brigada organizirana prvič, so mnoge organizacijske težave predstavljale veliko oviro ob samem začetku in življenju brigade. Največ napora je ob organizaciji brigade vložila mladinska organizacija »RIS«, ki je tehnično opremila brigado, saj je morala priskrbeti skoraj vse od brigadirske zastave pa tja do risalnega žbljčka. Zgodilo se je še nekaj manjših neprijetnosti,

nekaj organizacijskih pomanjkljivosti, toda važno je tisto veliko prijateljstvo, delo in pesem, bratstvo in enotnost, znoj in žulji, kar nas je zbliževalo in združilo v eno. Resničnost vsega tega pa se je videla v solzi pri slovesu in objavi, da bomo se prišli, da bomo ohranili prijateljstvo. Najlepše in najmočnejše pa je ostalo zapisano v naših srcih, v srcih vseh tistih, ki so bili in delali na SUTJESKI.

Letošnja mladinska delovna akcija »Sutjeska 73« si je zadala zelo težko in odgovorno nalogo, in sicer zgraditi cesto do kraja, kjer je bil ranjen tovariš Tito. Zelo težko in naporno delo se ni nanašalo samo na šesturno utrudljivo delo, temveč tudi na dolgo pot do kraja, kjer je brigada delala. Na traso smo večinoma pešali tudi po dve uri in še več. V naselju pa smo imeli drugačne težave, vendar ni bilo dovolj za pitje, kaj šele, da bi se skopali. Toda obljuba je obljuba, pomen akcije in rok, da mora biti delo končano do 4.

Spominski posnetek udeležencev Mladi gumar Jugoslavije

Julija, vse to je potisnilo težave v ozadje. Tudi zato je bila prva izmena proglašena za najboljšo in dobila posebno priznanje tudi ob slavnostnem zaključku akcije. Prav naša brigada je dosegla zavidljive uspehe, ne samo pri delu, temveč na vseh področjih, za kar je bila dvakrat redno udarna in dvakrat izredno, osvojila pa je tudi največje število možnih izrednih pohval (8). Sam komandant akcije DUŠAN SOLAJA je večkrat zelo pohvalno govoril o brigadi, ki da je zelo disciplinirana. Zastava Trideset let boja na Sutjeski, kot največje priznanje na tej akciji, je bila dodeljena prav naši brigadi. Predlagana pa je tudi za dodelitev zastave »HEROJI SUTJESKE«, kakor tudi za kongresno plaketo, ki ji bo podeljena te dni. Kot posameznik je predlagan za dodelitev kongresne plakete mladinec iz »Borova« Dragan Obrenović.

Med akcijo pa je bil tudi zelo kvaliteten seminar za mlade samoupravitelje in politična šola. Brigada je v okviru ideološko političnega dela organizirala še dve samostojni predavanji, ki so jih organizirali mladi komunisti iz naše brigade.

Najlepši spomin, ki ga je vsak od nas odnesel iz Sutjeske, pa je srečanje s tovarišem Titom. Razgovor z njim je bil pester in zanimiv, saj je izpolnil marsikatero

željo nas mladih. Udeležili smo se zbora borcev in ljudstva teh krajev in tako proslavili trideseto obletnico legendarnega boja na Sutjeski. Ogledali smo si tudi slavnostno premiero filma »BITKA NA SUTJESKI«, ki se je globoko vtisnil v naš spomin.

30. junija so se na zelo dostojanstven in slavnosten način pobratile tri delovne brigade: »Mladi gumar Jugoslavije«, »Crvena Zastava« Kragujevac in »IGMANSKI MARŠ« iz Ilidže. Tri brigadne zastave zvezane v eno, veličasten plamen tabornega ognja in brezkončno dolgo KOZARACKO KOLO zelo zgovorno dokazujejo bratske odnose teh treh brigad. Boter pobratena, komandant akcije Dušan Solaja, je ob tej priložnosti med drugim rekel tudi tole: »Želel bi, da tudi v bodoče na akcijah po Jugoslaviji te tri brigade s svojim obnašanjem in delom bodo in ostanejo najboljše«.

Ne smemo pozabiti tudi kulturno zabavnih del, nekaj razstav, lepo urejen zidni časopis, pri katerem so sodelovali tudi brigadirji iz »SAVE«, organizacija dveh samostojnih radijskih oddaj in razstava z naslovom »Mati narava«, ki je bila enkratna in pravo odkritje naselja, vse to je pomagalo, da je bilo vsak dan nekaj novega, mladostnega. Tudi za športno udejstvovanje so na Tjentištu idealni pogoji in tako so se brigade večkrat pomerile med seboj v vseh oblikah športne kulture. Brigada je osvojila prvo mesto v pateroboju za moške, drugo mesto v malem nogometu, tretje mesto v rokometu, drugo v košarki in še diplomu Strelske zveze BiH.

Delovne akcije so bile in bodo ostale velika šola bratstva in enotnosti, šola, v kateri se pridobi najdragocenejše znanje in v kateri se polaga velik izpit, kako se ljubi svojo domovino.

Na akciji se je ustvarjalo novo življenje, to je bila velika šola prijateljstva, negovana z najplemenitejšim odnosom do človeka in ustvarjalca. Več sto mladink in mladincev je preživelo na delovščini trideset vedrih in veselih dni. Delovne akcije se bomo še dolgo spominjali, nosimo jo v srcu — kot mladost.

Vlado Mraz

Vzdrževalci velopnevmatike na Triglavu

Triglav, naš najvišji vrh, so danes sanje vsakega Slovenca. Vsak dan beremo v časopisih: »Sto žensk na Triglavu«, »Godba iz Gorij«, »Planinci z lestvijo« — zakaj ne bi poskusili še mi, smo si dejali. Toda zahtevna tura terja nemalo naporov. Čeprav smo vsi »izkušeni planinci«, smo se najprej dogovorili, da opravimo majhen preizkus kondicijske pripravljenosti. Dogovorili smo se, da gremo med tednom na Malo poljano, seveda ne prazni, temveč otovorjeni vsak z nekaj steklenicami vina in radenske za to. V po urah in pol težke hoje prispemo na vrh. Veselje, nov žig v planinski izkaznici, obvezno fotografiranje in čez nekaj časa jo mahmemo nazaj. Hoja navzdol je bila pravi užitek, zrak čist, bili smo dobre volje in kot meteorji smo prispeli v dolino.

Rezultat: utrujenosti nobene, morala na višku, sposobni smo zavzeti ne le Triglav, temveč vsak vrh na zemeljski obli. Naslednji dan je bila seja peterice — seveda med malico, kajti drugače se je ne moremo vsi udeležiti.

Dnevni red:

1. Določitev datuma za vzpon
2. Razno

Prisotni: Jože Snedic, Rozman Tone, Sitar Franc, Fajdiga Juri in Polak Tone

Po vremenskem poročilu tov. Jožeta se nam obeta lepo vreme od 10. do 12. septembra. Torej edinstvena priložnost, da ujamemo lepo vreme in se naučimo lepote naše narave. Vsi smo bili soglasni z datumom odprave in treba je bilo nabaviti vse potrebno, kajti do odločilnega trenutka sta ostala samo še dva dneva.

(Nadalj. na 7. str.)

Pomoč socialno ogroženim članom kolektiva v času, ko so življenjski stroški najvišji

Kadrovska služba vsako leto med drugim planira tudi določeno vsoto denarja za pomoč članom kolektiva, ki sami s svojimi sredstvi ne morejo zagotoviti sebi in svoji družini normalnega preživljanja.

Kljub ukrepom družbenopolitičnih organizacij, da bi se socialne razlike čim bolj zmanjšale, se prav v letošnjem letu, ko se iz meseca v mesec dvigajo cene osnovnih prehranbenih artiklov, te razlike še povečujejo. Še daleč namreč ni vseeno, če se mora zaradi zvišanja življenjskih stroškov ena družina odreči nabavi luksuznih artiklov, druga pa zmanjšati ali poslabšati obroke prehrane. Dolžnost vseh zaposlenih je, da slabše situiranim družinam solidarnostno pomagamo vsaj v jezenskem času, ko so osnovne življenjske potrebe največje (nabava ožimnice, šolskih potrebščin, zimskih oblačil itd.). Da bi imeli pregled o socialno ogroženih v našem podjetju, ki naj bi prejeli pomoč, navajamo naslednje:

V prvi skupini so tisti, ki prejema višji otroški dodatek. To so družine, katerih dohodek na družinskega člana ne presega 600,00 mesečno. Takih delavcev je v podjetju 48 in 13 mater samohranilk, od teh ima 7 družin po 1 otroka, 24 družin po 2 otroke, 17 družin po 3 otroke, 7 družin po 4 otroke, 2 družini po 5 in 4 družine po 6 otrok.

V drugi skupini so matere samohranilke, ki prejema osnovni otroški dodatek, to je mesečni dohodek na družinskega člana pod 900,00 dinarjev. Teh je 24 in ima-

jo: 13 družin po 1 otroka, 10 družin po 2 otroke ter 1 družina po 3 otroke.

V tretji skupini pa so tisti, ki imajo mesečni dohodek pod 900,00 din na družinskega člana, in sicer je to 174 družin. Od teh ima 16 družin po 1 otroka, 85 družin po 2 otroke, 60 družin po 3 otroke in 13 družin po 4 otroke.

V dohodek na družinskega člana so všteti tudi eventualni dohodki izven delovnega razmerja in tudi katastrski dohodki.

Kadrovski odbori TOZD in SDS so že obravnavali predloge pomoči za prvi dve skupini in potrdili predlog KS, da jim damo po 150,00 din na družinskega člana. Tak sklep je sprejel tudi občinski sindikalni svet za vse občane, ne, tako da bo pomoč enotna. Upravičenci prejmejo pomoč v delovni organizaciji, kjer prejema jo otroški dodatek. Oddelek za socialno varstvo in družbeni standard že izplačuje.

Za tretjo skupino pa imamo pripravljen predlog za obravnavo na kadrovskih odborih. Prizadeti naj bi prejeli po 150,00 din za enega otroka.

Poleg omenjenih pomoči bodo najbolj ogroženi prejeli še prehranbene pakete v vrednosti po 200,00 din.

Sindikalna organizacija nudi vsem članom kolektiva nabavo jabolk po izredno ugodnih cenah, saj prispeva iz svojih sredstev po 0,50 din za kg (do 100 kg).

Menimo, da bomo vsaj delno pomagali socialno ogroženim družinam premostiti težko finančno stanje v letošnjem letu.

Zavedati pa se moramo, da vse navedene pomoči niso najbolj ustrezne, če še naprej naraščajo cene osnovnih prehranbenih artiklov in drugim osnovnim življenjskim potrebščinam. Tako bomo zopet lahko govorili o neustreznih višinah otroškega dodatka in tudi o osebnih dohodkih. Ob tem naj omenim, da je DS podjetja dne 18. 6. 1973 sprejel sklep o najnižjem mesečnem osebnem dohodku za polni delovni čas, to je 1.350 din. V zadnjih treh mesecih nimamo zaposlenega, ki bi prejel OD pod to mejo.

Poleg osnovnega podatka, to je mesečnega dohodka na družinskega člana, pa zasledujemo še druge socialne podatke, kot so zdravstveno stanje družinskih članov nadomestila za čas bolezni se izplačujejo po poprečju eno leto pred boleznijo, stanovanjske razmere, trenutne nesreče ali druge življenjske zadeve, ki so vezane z velikimi finančnimi izdatki. Vsem želimo pomagati v okviru možnosti in ekonomičnosti.

Poudariti želim še to, da naj nikogar ne bo sram prejeti pomoči, češ da je to miloščina, ki jo nekdo daje ogroženemu. Miloščine v socialistični družbi ne poznamo in jo ni. Pomoči so potrebne in vsaki družbeni ureditvi določene skupine ljudi. Družba je lahko hvaležna vsaki družini, ki ima otroke, jih redi in vzgaja v poštene državljane. Zato je prav, da družba takim tudi pomaga. Res pa je, kot sem že navedel, da bi morale biti pomoči tudi v drugačnih oblikah (umiritvi cen, večji otroški dodatek, neupoštevanje v os-

novi za izračun pravice do otroškega dodatka nadurno delo, brezplačne šolske potrebščine za družine z več šoloobveznimi otroki, stalnejši učni načrti itd.).

Ob koncu te informacije prosim vse prizadete, da se v bodoče sami oglašate v oddelku za socialno varstvo in družbeni standard in poveste svoje probleme. Resnično ne moremo vedeti ob vseh podatkih, ki so nam na razpolago, kdo je imel 3200 zaposlenimi ogrožen, kdo ni. Dogaja se na-

mreč, da včasih nekdo ne prejme pomoči, pa bi je bil potreben, upravičen. Na žalost to zvezo kot kritiko in po stranskih poteh. Vsak prizadeti lahko svoj problem pove tudi sindikalnemu po-verjeniku v OE.

Morda ne bo odveč, če ob koncu povem tudi višino sredstev sklada skupne porabe, od koder bomo izplačali pomoč: za vse navedene pomoči bomo potrebovali cca 110.000 din. Pomoč pa bo dobilo 268 zaposlenih. Planinšek

Ljiljana Planinšek že vrsto let uspešno vodi akcije na področju socialne dejavnosti

Vzdrževalci na Triglavu

(Nadalj. s 6. str.)

Točka pod razno je že naprej napovedovala oster pogovor, kajti edinole Jurij je prišel v delavnico s prožnim korakom, ostali vsi z bolj umerjenimi. Po kratkem posvetu sklep: hoditi bolj enakomerno, bolj počasi, kajti zavedati se moramo, da bomo imeli s seboj tudi stokilaša. Sklenili smo, da bo vodja odprave Sitar, skupaj s Polakom, ki bo skrbel za varnost ostalih članov.

Končno nedelja. Zborna mesto pred Marinškom v Naklu. Zakaj, ne vem, menda zaradi vrčka hladnega piva. Točno ob 14. popoldne krenemo proti Pokljuki. Ob 15.30 zlezemo iz avtomobila, oprtamo nahrbtnike na rame in hajd malce nervozno v strmino. Sonce je pripekalo z vso močjo, tako da se je pri Rozmanu že čez pol ure pokazala vroča želja po pijači. Torej petminutni počitek. Preden privleče iz nahrbtnika steklenico, mu svetujemo, naj nikar ne pije žganja, ker ga bomo potrebovali v koči, toda na presenečenje vseh privleče na dan liter originalnega, nezalitega mleka. Z razlago Rozmana o sestavi in koristi te blagodejne tekočine vsi soglašamo in se odpravimo naprej, kajti privlači nas prekrasna panorama okoliških hribov, tako da smo brez besed. In spet Rozman: »Povzpeli smo se nad tisoč metrov, toda nikjer nobenega gamsa«. Tolažimo ga, da jih bomo videli okoli Vodnikove kočice, kajti tam jih je vedno dovolj. In glej, kakor da je dobil peruti, je hodil pred nami vse do cilja. Toda glej ga zlomka: dom stoji še ravno tam, gamsov pa nikjer in zopet je Tone slabe volje.

Ne moremo in ne moremo ga potolažiti, niti vse dobrote, ki so bile na mizi, mu niso pričarale dobre volje.

V tej žalosti sploh ne opazimo, da je Jurij nekam odšel. Ko se čez čas vrne ves nasmejan, zavpije: »Tone, dva gamsa!« Kot iz topa ustreljeni se zapodimo iz jedilnice in res: na rebri nad kočo se mirno paseta dva gamsa in Tone sklene, da se jima čim bolj približa, Jože pa naj ga slika. Pri zalezovanju mu pridejo prav vse veščine, nabrane v vojski in ko se jima približa na nekaj metrov, ves razburjen od zalezovalne treme, eden od »gamsov« zameketa in se prijazno poda proti njemu. Vsi smo planili v kočo in nasmejani zalili dogodek z vinom in dobra volja je že tu. Zavedajoč se naporov naslednjega dne se odpravimo spat že ob osmih. Zjutraj ob petih jo že mahamo naprej na naš cilj z željo: čimprej dospeti na Kredarico in nato na vrh. Pot je bila lepa, ne prestrma, gamsi v originalu, vse to nas je spremljalo do Kredarice. V koči smo udarili obvezen žig, nakupili smo razglednice ter čaj in po polurnem počitku krenili, da bi osvojili vrh našega očaka Triglava. Toda odslej smo morali biti previdni, kajti poleg naše varnosti smo morali paziti še na nežnejši spol, da bo prispel varno na vrh. Že po nekaj metrih se dobesedno spojimo s steno, preplavi nas že nič kolikokrat prijeten občutek zmagoslavja nad goro. Korak naprej, poteg z roko navzgor, prijem za drugi klin in tako se povzpeljamo vse višje. Nebo je bilo brez oblačka, sinje modro, res pravi užitek, le kdaj pa kdaj zmoti tiši-

no glas Sitarja, ki pleza naprej: »Majav klin, Polak pazi na dekleta in varuj ostale«, in tako naprej vse do malega Triglava. Tam odložimo nahrbtnike, popijemo vsak po en sok za osvežitev, občudujemo okoliške vrhove in krenemo naprej. Nahrbtnike smo pustili na Malem Triglavu, da jih bomo pobrali na povratku. Pot naprej je dobro varovani z jekleno vrvjo »zajlo«, toda pot zahteva kljub temu previdnost, kajti skale so močno izlizane in vsak napačen korak pomeni padec v neznano. Pogled levo, desno in čudno valovanje pokrajine nas opozarja, naj se oprimemo jeklene vrvi. Proti vrhu nam je že vse v napoto, in glej ga zlomka, nič kaj prijeten udarec v skalo in to s trebuhom. Treba bo shujšati, sklenem, postal bom vegetarijanec. Naposled Aljažev stolp, razleže se prešeren vrisk iz vseh grl in vsi srečni posedemo ob stolpu, kajti nogo so se nekaterim nevarno tresle od hoje. Po nekajminutnem oddihu sledi še krst Toneta, in to z vrvjo, ki jo je prinesel s seboj Sitar. Rahlo stokanje ob zadnjem udarcu nam pove, da si ga bo dobro zapomnil. Sledi zopet hoja navzdol proti Planiki, pot pa je zelo strma, težavnostne stopnje pa ne moremo ugotoviti, kajti preveč smo zaposleni s seboj. Izrabili smo vse dovoljene in nedovoljene prijeme v tej borbi. Sele v domu smo se oddahnili in mislili na proslavo dogodka na vrhu, toda sedaj sem razočaran sam, oskrbnica mi pove, da ji je zmanjkalo pijače. Vsi razen enega smo razočarani, toda rešitev najde Joža, ki predlaga, da to slavlje prestavimo na naslednjo postojanko, in to v Dolič. Toda vse izgleda, da je tudi vreme tokrat s Tonijem, kajti na pol poti je začelo deževati, zato smo jo mahnili mimo Doliča čez Kredarico v Kočo pri sedmerih triglaviških jezerih. O lepota tega naravnega parka ne morem veliko povedati, kajti treskalo je tako hudo, da smo vso pozornost posvetili čim hitrejši in varnejši hoji. V rekordnem času smo prispeli do kočice, kjer smo ob prijetni glasbi naročili pivo. Orkester so sestavljali trije delavci, ki so z motorno žago podirali leseno steno v koči.

Ko je bilo veselje na višku, nam je oskrbnik povedal, da je tudi njim zmanjkalo piva. Torej ne preostane nam nič drugega kot spanje. Naslednje jutro smo po izdatnem zajtrku, ki sem ga pojedel kar stoje, to je bila posledica hoje, ki se je pokazala šele drugi dan, odšli na Komno in se od tam spustili v Bohinj, ter se s prvim avtobusom odpeljali proti Kranju. Po kratkem pogovoru v avtobusu smo ocenili našo »ekspedicijo« kot zelo uspešno in že imamo v načrtu drugo — seveda zahtevnejšo.

Polak Tone
— velopenvmatika

organizaciji podjetja in ustanovitvi novih TOZD, o združenju kemične industrije Slovenije in kriterijih za odkup oz. dodelitev stanovanj delavcem naše delovne organizacije. O teh novostih smo že pisali, predvsem v Informatorju, o nekaterih pa čakamo na sklepe organov upravljanja.

T. Bajuk

Kakor vsako leto, je tudi letos občinska gasilska zveza Kranj 9. septembra letos organizirala občinsko tekmovanje v počastitev praznika občine Kranj. Tekmovanja so se udeležili gasilci in pionirji iz gasilskih društev in občini. Izmed industrijskih društev v Kranju so savski gasilci zopet dosegli prvo mesto. Poveljniku društva v Savi tov. Vovku Pavletu gre vse priznanje, saj se je zelo trudil, da je desetino dobro izvežbal za tak nastop. Tudi vsem članom sodelujoče ekipe v tem tekmovanju gre velika pohvala, saj so pokazali veliko športnega znanja in sposobnosti.

Vojaki pišejo

Dragi Savčani!

Po dolgem času se zopet oglašam.

Najprvo bi se vam najlepše zahvalil za denar, ki ste mi ga že dvakrat poslali na dom.

Minilo je šest mesecev, odkar sem vojak, vendar vidim, da me v tovarni še niste pozabili. Tudi jaz nisem pozabil na vas in spremljam vsak dogodek, ki je v zvezi z našo tovarno. Minula redukcija električnega toka vam je gotovo precej škodovala.

Zelim, da pozdravite vse moje sodelavce: izmenskega delovodjo tov. Komac Mirota, Šeruga Davorina, Purgar Zdravkoto, Grčar Alojza, Hrestak Mirkota, Brce Franca in ostale.

Zelim vam obilo poslovnih uspehov in sreče na delovnem mestu.

Lep pozdrav

Gosar Miran
V. P. 8977/13

36002 Kraljevo

Prejmite lepe pozdrave od čuvarja domovine Skvarca Franca
V. P. 8164/20-2
62002 Maribor

Sem v Pulj. Pozdravite transport.

Potočnik Anton
V. P. 8548

52002 Pula

Spoštovani tovariši!

Prejmite prav lepe pozdrave iz Bileče, kjer služim vojaški rok. Prvič se vam oglašam s pismom iz JLA. Ker sem že skoraj štiri mesece v vojski, sem se že povsem navadil na vojaško življenje. Prostega časa je zelo malo, ker je zelo veliko učenja, vendar vedno najdem čas, da prečitam vaš list. Tako mi dnevi še hitreje minevajo. Najlepše pozdrave pošujam vsem, posebno pa še sodelavcem iz TP-TAP. Benedičič Rajko

Zdravo tovariši!

Vse vas prav lepo pozdravljam. Zelim vam, da bi bili zdravi, veseli, srečni in da bi še dolgo živeli.

Danes se vam prvič oglašam. Oprostite mi, ker vam toliko časa nisem pisal, ker sem zelo zaposlen. Sem pri vojaki v Vranju. Vranje leži ob reki Moravi in je zelo lepo mesto. Imam se kar dobro, čeprav zelo pogrešam sodelavce. Drugi mesec pa imamo vaje, zato se sedaj že pripravljamo. Dnevi mi hitro tečejo in bom kmalu že stari borec. Ko bodo prišli »fazani«, jih bomo učili to, kar so nas drugi. Tu je zelo vroče in je zemlja že kot kamen.

Sedaj bom pa še nekaj zapisal za moje sodelavce. Vse prav lepo pozdravljam in jim želim, da bi z veseljem delali in da bi se čim bolj razumeli. Lepe pozdrave pošiljam celi tovarni, posebno pa delavcem v cevarni. Lepe pozdrave: tov. Flandru, Lopatiču, Mravljinu, Onišku, Lojzetu Perotu in vsem delavcem iz cevarne. Lepe pozdrave pošiljam tudi kadrovski službi, ker so mi zaželeli, da bi bil zdrav in da bi se kmalu vrnil med svoje sodelavce. Tov. Janezu Beravsu pa čestitam za njegovo požrtvovalno delo. Lepe čestitke mu pošiljam ob 50-letnici.

Dagi sodelavci, pišite mi, želim si čim več pošte.

Jekovec Silvo
V. P. 8440/13
18500 Vranje

Silvo, hvala za prijetno pismo, pozdrave in čestitke. Pošlji sliko in še kaj napiši. Pismo je prispelo zelo pozno — zaradi napačnega naslova.

Urednik

Spoštovani urednik!

V začetku vas najprej lepo pozdravljam iz Benkovca, kamor sem prišel v prekomando z Reke. Zato bi vas prosil, da mi pošiljate časopis na nov naslov.

Tu sem šele nekaj dni in sem se že kar dobro privadil. Tu sem še z enim sodelavcem iz tovarne, le da je on v drugem vođu (Kepić Andrej).

Lep pozdrav vsem sodelavcem avtopnevmatike

Julij Podgoršek
V. P. 6043/6
57300 Benkovac

Spoštovani urednik!

Najprej vas lepo pozdravljam iz daljnega Benkovca, kjer sem prišel v prekomando z Reke. Na Reki sem uspešno položil izpite.

Imam se kar v redu, dnevi pa tečejo dalje...

Lepo pozdravljam vse kolektiv ter kon. potn. avtoplaščev ter tov. Valančiča.

Lepo vas pozdravlja vaš sodelavec

Kepić Andrej
V. P. 6043/7
57300 Benkovac

Gasilci spet prvi

Vzdrževalci velopenvmatike pred »osvojitvijo« Triglava

O sindikatu

(Nadalj. s 4. str.)

j) Pri sistemu nagrajevanja je nujno treba upoštevati stažni doatek kot element stalnosti in eno izmed oblik minulega dela.

5. IO je bil informiran o problematiki v delavski restavraciji zaradi povečanja cen nekaterim živilom. Zaradi tega je bilo v delavski restavraciji letos v prvem polletju za približno 35.000 din izgube. Za drugo polletje pa predvidevajo, da bo ta znesek še narasel.

Stališče sindikata:

k) Kljub temu da so stroški delavske restavracije narasli, se cene malic za delavce ne smejo povišati. Skupina strokovnih sodelavcev, ki so sodelovali pri nastajanju družbenega dogovora o delitvi dohodka in OD pa je zadalžena, da pregleda možnosti za povečanje regresa za malico (sedaj je 60,00 dinarjev).

6. V zadnjem času so organi sindikata razpravljali tudi o pomoči delavcem pri nabavi ozimnice, o

Člani izvršnega odbora sindikata na eni svojih sej

Sava je že v preteklosti vzpostavljala tesne stike z okoliškimi telesno vzgojnimi društvi. Zelo dobro je sodelovanje med Savo in športnim drvištvom iz Stražišča. Posnetek je z občnega zbora.

Reorganizacija telesne kulture in ustavne spremembe

Kot je znano, bo s 1. januarjem 1974 začela veljati nova ustava SFRJ, ki bo v vsakdanje življenje in medsebojne odnose naših delovnih ljudi prinesla marsikaj boljšega, novega. Poleg vsega ostalega so predvidene v ustavi tudi temeljite spremembe v telesni kulturi, ki naj bi se bolj izenačila z ostalimi družbenimi dejavnostmi, skratka, dobila bi večjo družbeno veljavo, ki jo nedvomno zasluži. V prvi vrsti se ta sprememba manifestira v ustanavljanju telesno-kulturnih skupnosti, ki naj bi združevale vse tiste družbene elemente, ki se kakorkoli ukvarjajo s telesno kulturo oziroma jo financirajo. Telesne kulturne skupnosti naj bi bile s svojo naravo dela glavni iniciator vseh nadaljnjih sprememb na področju telesne kulturne dejavnosti, kar vse bo omogočilo nadaljnje boljše uspehe v tekmovalnem športu kakor tudi na področju rekreacije in izgradnje športnih objektov.

V lanskem juniju je skupščina občine Kranj imenovala iniciativni odbor za ustanovitev temeljne telesnokulturne skupnosti v Kranju. Ta odbor je začel redno delovati v februarju letošnjega leta in je v času svojega delovanja izdelal — na podlagi Zakona o telesni kulturi, ki ga je sprejela slovenska skupščina v juniju letošnjega leta in s pomočjo republiškega iniciativnega odbora za ustanovitev telesne kulturne skupnosti — predlog, kako naj vsa telesno kulturna dejavnost v Kranju na bodoče izgleda. Izhodišče za ta predlog je želja, približati telesno kulturo vsakemu občanu in združiti vse dejavnike, ki so kakorkoli povezani s telesno kulturo. Trenutno obstaja samo predlog, ki se iz dneva v dan še izboljšuje in o katerem so že govorili na ožjem političnem aktivu Kranj. Ob koncu tega meseca namerava iniciativni odbor s pomočjo SZDL in sindikatoma organizirati v posameznih delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in telesno kulturnih organiza-

cijah javne razprave, ki naj bi dale dokončno obliko organiziranosti telesno kulturne skupnosti v Kranju. Po zaključenih javnih razpravah naj bi bila ustanovna skupščina in s 1. januarjem 1974 naj bi skupnost začela delovati.

V praksi naj bi novoustanovljena skupnost za telesno kulturo

Drago Žumer — avtor sestavka

združevala občinsko zvezo za telesno kulturo in Zavod za vzdrževanje športnih objektov in ob znatno večji finančni podpori naj bi postavili telesno kulturo v Kranju na bolj trdne noge.

Pri svojem delu je iniciativni odbor naletel na vrsto problemov, ki se jih bo dalo razrešiti šele na javnih razpravah. Ti problemi so predvsem: načini financiranja, status ObZTK in Zavod za vzdrževanje športnih objektov, prostori za normalno delovanje in strokovni kadri.

Več o organiziranosti in programu za leto 1974 pa bomo pisali za člane našega kolektiva v eni naslednjih števil.

Drago Žumer

Pričetek olimpijade

O stanovanjih

(Nadalj. s 5. str.)

2. Na osnovi podatkov o stanovanjskih razmerah prosilcev je iz analize razvidno, da več kot polovica (ca 80) prosilcev živi v tako slabih stanovanjskih razmerah, da jim je treba nujno dodeliti ustreznejše stanovanje. Poleg omejenih skupine je ca 20 prosilcev, ki so že več kot 15 let zaposleni v našem podjetju, zato menimo, da so upravičeni do zamenjave stanovanja za večje in bolj komfortno. Ostali prosilci trenutno nimajo tako hudih stanovanjskih problemov, da na dodelitev ustrežnejšega stanovanja ne bi mogli počakati še nekaj let.

3. Dve tretjini prosilcev ima osebne dohodke preko 2.100 din na mesec, zato lahko rečemo, da so osebni dohodki precejšnjega števila prosilcev v povprečju osebnih dohodkov ostalih Savčanov in tu ni bistvenega odstopanja. Seveda pa takšen osebni dohodek večjemu številu prosilcev ne omogoča odkup stanovanja ali celo gradnje svoje hiše, posebno še zato, ker so zakonski predpisi zelo zaostrižili pogoje za dodelitev posojil za odkup stanovanj ter individualno gradnjo. Z ozirom na strukturo prosilcev, gle-

de na njihov osebni dohodek je realno, da se v bodoče eni tretjini prosilcev omogoča odkup stanovanj, dvem tretjinam po dodelitvi družbenih stanovanj. Taka orientacija je tudi v skladu s kvalifikacijsko strukturo prosilcev, saj več sot dve tretjini delavcev zaseda nekvalificirana, priučena in polklicna delovna mesta.

4. Če želimo v prihodnjih letih vsaj do neke mere tekoče reševati stanovanjske probleme tistih delavcev, za katere se bo ugotovilo, da živijo v zelo slabih stanovanjih ali bodo celo brez stanovanj, potem bomo morali letno odkupiti vsaj 50 do 60 stanovanj. Da pa bomo zmogli financirati navedena stanovanja, bomo morali letno oddvajati za vse oblike reševanja stanovanjskih problemov iz lastnih osebnih dohodkov delavcev vsaj 10 % prispevek.

Delavci, katerim bo osebni dohodek dopuščal, bodo morali tudi v bodoče prispevati udeležbo za odkup stanovanja ali obvezno posojilo v primeru, če bodo dobili novo družbeno stanovanje, kot bo določeno v pravilniku o delitvi sredstev sklada skupne porabe.

5. Delegati našega podjetja v organih občinske stanovanjske skupnosti si bodo morali prizadevati, da se čim prej začne z gradnjo samskega doma na Planini, »SAVA« pa bo morala zbrati potrebna sredstva za odkup 100 do 150 ležišč v novo-zgrajenem samskem domu, če se samski dom ne bo gradil s sredstvi občinskega solidarnostnega sklada in s sredstvi, ki jih delovne organizacije vežejo po občinskem odloku v banki.

6. S podjetjem za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj se mora še letos skleniti pogodba o nakupu 60 stanovanj, ki bodo vseljiva v letu 1975.

7. Še letos se mora anketirati tiste člane kolektiva, ki menijo, da bodo do leta 1978 potrebovali kakršnokoli pomoč podjetja pri reševanju svojega stanovanjskega problema. Na osnovi izvedene ankete bo kadrovska služba izdelala ustrezno analizo in nato 5-letni program reševanja stanovanjskih problemov delavcev za obdobje 1974—1978. Program mora biti izdelan in posredovan v razpravo do spomladi 1974.

Po informacijah KS

Tretje olimpijske igre tabornikov

V Zagrebu so se pred kratkim končale tretje olimpijske igre tabornikov. Na teh igrah je sodeloval tudi naš odred »Albin Drolč«. Po uspehu, ki smo ga dosegli na zvezni akciji »Otočac 73« in po uspešnem nastopu na tekmovalstvu za »Pokal Koprškega odreda«, kjer smo v moškem in ženskem razredu dosegli prva tri mesta in prejeli lep prehodni pokal, smo dobili vabilo od Zveze tabornikov Hrvatske za udeležbo na tretjih olimpijskih igrah. Vabilu smo se odzvali in prijavi dvanajstčlansko ekipo. Tekmovali smo v moški in ženski konkurenci. Za omenjene igre smo se dokaj dobro pripravili. Že med 29. 6. in 6. 7. 1973 smo v Fažani, kjer smo taborili, v grobem sestavili dve ekipi, žensko in moško. Tam smo tudi pričeli s sistematskimi pripravami. Vendar se nas je držala smola. Več tekmovalcev in tekmovalk je zaposlenih in delajo na tri izmene, tako da je bil pravi problem sestaviti ekipo, ki bi se lahko pripravljala na nastop v Zagrebu. Tudi skrbno planirane priprave, ki naj bi bile na šobčevem bajerju, nam je pokvarilo neurje s točo, tako da smo se po vsem tem lovili skupaj ob delavnikih in se tako pripravljali za nastop. Po vseh nevšečnostih, ki smo jih imeli med pripravami, se nam je pridružila še ena; tik pred odhodom v Zagreb smo izgubili standardnega člana iz tekmovalne ekipe. Vodstvo delovne enote ni našlo možnosti, da bi dalo temu tekmovalcu izreden dopust. Tako smo s težavo zakrpalili tudi to luknjo in odpotovali v Zagreb na tekmovalstvo z ekipo, ki je bila prvo skupaj. Zaradi tega tudi nismo pričakovali kdo ve kakih rezultatov.

Prvi dan olimpijskih iger:

Kakor se spodobi za vsako večjo prireditve svečana otvoritev, je te olimpijske igre odprl predsednik mestne skupščine Zagreba. Poravnane ekipe je pozdravil in jim zaželel mnogo športnih uspehov, predvsem pa je apeliral na pomen te prireditve, ki je še bolj utrdila tesne stike med mladimi, iz bratskih republik. Ko je brhka tabornica ob zvokih fanfar prižgala olimpijski ogenj, so bile olimpijske igre odprte. Na koncu svečanosti so tekmovalci pozdravili belo olimpijsko zastavo s petimi krogi s tradicionalnimi taborniškimi pozdravi.

Kmalu po svečani otvoritvi so se začela tekmovalstva. Kot prva tekmovalna disciplina je bila na sporedu »Prva pomoč«. Prva je nastopila moška ekipa, ki sta jo sestavljala dva člana. Naše vrste sta branila Čufar Milan in Dane Milec. Najprej sta odgovarjala na teoretična vprašanja, nato sta svoje znanje morala pokazati še praktično. Na koncu sta zasedla 13. mesto. Ženska ekipa v postavi

Kumer Albinca in Bonin Ani se je držala dobro in med 16 ekipami zasedla dobro 6. mesto.

Istočasno so se tekmovalci pomerili v vezanju vozlov. V čimkrajšem času so morali zavezati določeno število vozlov. Žensko ekipo so sestavljale Cicmil Mira, Jurič Lucija in Petek Cveta. Zasedle so 8. mesto. Moška ekipa v sestavi Brajič Rajko, Zupan Štefan in Derlink Jože pa je zasedla 10. mesto.

Ena od disciplin olimpijade — kurjenje ognjev

Naslednja disciplina je bila kurjenje ognjev. Tudi v tej disciplini sta nas predstavljala Milec Dane in Čufar Milan. Po rezultatu, ki sta ga dosegla, smo bili prepričani, da bomo osvojili eno izmed medalj. Posebno zato, ker sta imela drugi najboljši rezultat. Kasneje smo zvedeli, da sta tekmovalca pred njima diskvalificirana in naša tekmovalca sta bila nesejana zmagovalca. Toda kmalu za tem smo videli, kako so sodniki prikrojili stvar po svoje in dodelili prvo mesto domačinom. Ostali smo brez medalje in tudi brez prvega mesta. Na koncu smo zasedli solidno šesto mesto. Ženska ekipa v postavi Cicmil Mira in Jurič Lucija je bila diskvalificirana.

Popoldan ob 15. uri je bila na sporedu najtežja disciplina olimpijade. V nezgodni vročini se je začel kros. Osem kilometrov dolga proga je izžrpala iz tekmovalcev zadnje moči. Za naše so tekli: Zupan Štefan, Brajič Rajko in Derlink Jože. Zasedli so 8. mesto. V krosu za ženske, kjer je bila proga dolga 5 km, naše tekmovalke zaradi boleznih niso nastopile.

Drugi tekmovalni dan se je začel s postavljanjem šotorov. V tej disciplini sta bili naši ekipi okrnjeni. Pri moških je manjkala Kajin Jože, ki zaradi obveznosti na delovnem mestu ni mogel v Zagreb. Ker smo

prav v tej disciplini računali na popoln uspeh, smo z nepopolno ekipo, ki ni bila uigrana, zasedli 9. mesto. Ženska ekipa je zasedla solidno 7. mesto. Če vzamemo, da je ženska ekipa bila prvič skupaj v Zagrebu in brez enega samega treninga, lahko štejemo to kot velik uspeh.

Naslednja disciplina je bila signalizacija, tako imenovani »semafor«. Tudi v tej panogi se je izkazala ženska ekipa, ki je kljub

temu, da je bila zbrana tik pred odhodom v Zagreb, zasedla odlično 5. mesto. Moška ekipa v tej panogi ni nastopila zaradi nepopolne postave.

Če pogledam skupen rezultat naše odprave, smo lahko zadovoljni. Zasedli smo 10. mesto med 16 ekipami. Če pa k temu prištejemo, da v treh panogah sploh nismo tekmovali in kljub temu pustili za seboj šest ekip, ki so nastopile v vseh disciplinah, se lahko vprašamo, katero mesto bi dosegli, če bi tekmovali v vseh tekmovalnih panogah. Vitez Franc

SAVA, glasilo delovne skupnosti industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov izdaja uredniški odbor. Glasilo izhaja štirinajstredno, glavni in odgovorni urednik Jože Štular. Naslov uredništva: Kranj, Škofjeloška 6, telefon 22-521, interno 282. Tisk in kličjeji OP Gorenjski tisk Kranj.

List je oproščen temeljnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421-1/72 z dne 27. marca 1973).